

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΣΤΕΙΑΚΑΚΗ ΕΥΣΕΒΕΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΠΑΤΡΑ, 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	 9
2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	9
2.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ/ΠΟΤ	10
2.3 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΚΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ	11
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ: ΠΑΙΔΕΙΑ, ΜΟΡΦΩΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
2.4 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ	13
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ,	
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	 15
3.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ	15
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
3.1.1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ	15
3.1.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	16
3.1.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ	17
3.2 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ	18
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	 20
4.1 Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	20
4.2 ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	20
	2

4.3 ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22
4.3.1 ΤΕΙ/ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ/ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	22
4.4 ΜΕΤΑΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	50
4.4.1 ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΣΤΕ)	50
4.4.2 ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	51
4.5 ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	60
4.6 ΔΗΜΟΣΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	66
4.6.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	71
4.7 ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)	66
4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	79
4.9 ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	81
4.10 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	84
4.10.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	84
4.10.2 ΦΟΡΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	87
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
5.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	87
5.2 Η ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	89

5.3 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	90
5.4 Η ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	92
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	95
Η ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
6.1 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	103
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	107

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πρώτο κεφάλαιο θα προλογίσουμε την σημασία και τις επιδράσεις του Τουρισμού στη χώρα μας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στον Ορισμό του Τουρισμού, τις διακρίσεις του και θα προσεγγίσουμε εννοιολογικά βασικούς Εκπαιδευτικούς Όρους.

Στη συνέχεια, στο τρίτο κεφάλαιο θα αναλύσουμε τον όρο Τουριστική Εκπαίδευση.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τη Τουριστική Εκπαίδευση στην Ελλάδα και τους Φορείς Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στη Συμβολή της Τουριστικής Εκπαίδευσης στην Ποιοτική Αναβάθμιση του Ελληνικού Τουρισμού.

Στο έκτο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε την Νέα Εκπαιδευτική Τουριστική Πολιτική της Ελλάδος.

Στο έβδομο και τελευταίο κεφάλαιο θα καταθέσουμε τα συμπεράσματά μας από την παρεχόμενη Τουριστική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο τουρισμός αποτελεί μια οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα, η οποία κινείται σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, παρουσιάζοντας τα τελευταία έτη αυξητικές τάσεις, ιδιαίτερα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω της βελτίωσης του οικονομικού επιπέδου και της αύξησης του μέσου όρου ζωής των ατόμων. Συγχρόνως λειτουργεί ως ένας από τους κύριους παραγωγικούς μοχλούς ανάπτυξης των χωρών, τονώνοντας την Εθνική τους Οικονομία.

Ο τουριστικός τομέας αποτελεί ίσως τη σπουδαιότερη οικονομική δραστηριότητα της Χώρας μας, καθώς καταλαμβάνει το 18% του Α.Ε.Π.

Απασχολεί άμεσα το 7,1% του ενεργού ανθρώπινου δυναμικού, παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση τα τελευταία χρόνια (6,3% το 1998). Σε αυτό το ποσοστό θα πρέπει να προστεθεί ένας ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός ατόμων οι οποίοι απασχολούνται περιστασιακά και ανεβάζουν το συνολικό αριθμό του εργατικού δυναμικού των τουριστικών υπηρεσιών, σε ποσοστό που αγγίζει το 20%. Έμμεσα ο τουριστικός τομέας, επιδρά καθοριστικά σε πολλούς άλλους κλάδους της οικονομίας όπως είναι οι κατασκευές, ο εξοπλισμός, η παραγωγή τροφίμων και ποτών, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η συντήρηση εγκαταστάσεων, η πολιτιστική βιομηχανία κλπ.

Η νέα στρατηγική του τουριστικού τομέα τίθεται πλέον σε βάση δεκαετίας και στηρίζεται σ' ένα νέο τουριστικό πλαίσιο στο οποίο μεταξύ των άλλων κυριαρχούν:

1 Η ποιοτική αναβάθμιση των τουριστικών υποδομών και ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών υπηρεσιών, η οποία και θα καθορίσει πλέον το μέλλον του Ελληνικού τουρισμού.

2 Η αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Όμως η ποιότητα του τουρισμού, δεν εξαρτάται μόνο από προσφερόμενες

τουριστικές υπηρεσίες και το ανθρώπινο δυναμικό που εργάζεται στον συγκεκριμένο τομέα, αλλά και από τη συνολική τουριστική συνείδηση της κοινωνίας και ιδιαίτερα των εμπλεκόμενων στις διάφορες τουριστικές δραστηριότητες ατόμων. Γι' αυτό το σκοπό άλλωστε, οι διεθνείς φορείς που ασχολούνται με τη βελτίωση της ποιότητας του τουρισμού επισημαίνουν την ανάγκη για ολιστική κοινωνική προσέγγιση και σχεδιασμό του τουριστικού προϊόντος από το σύνολο των επαγγελματιών μιας περιοχής. (βλ. Towards Quality Rural Tourism, Office for Official Publications of the European Communities, 1999).

Με βάση τα προαναφερθέντα δεδομένα, το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί τη σπουδαιότερη συνιστώσα της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος καθώς οι τουριστικές υπηρεσίες βασίζονται πρωτίστως στον επαγγελματισμό και στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Γίνεται προφανές ότι η επιτυχία των τουριστικών επιχειρήσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη σωστά εκπαιδευμένου και καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού (Πρινιανάκη-Τζωρακολευθεράκη, 1997; Christou & Mavrodontis, 1999).

Σύμφωνα με την τελευταία μελέτη του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ταξιδιών και Τουρισμού (W.T.T.C.), (Ναυτεμπορική, 13-12-2004), οφέλη από τον τουρισμό θα αποκομίσουν οι κοινωνίες οι οποίες μεταξύ άλλων, θα λάβουν μέτρα για:

- 1 Εισαγωγή νέου επαγγελματισμού, την απασχόληση και κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών
- 2 Αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου που απαιτείται για την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, επενδύοντας στον ανθρώπινο παράγοντα.

Γενικότερα, υποστηρίζεται ότι η αξιοποίηση των τουριστικών ειδικοτήτων, σε συνδυασμό με τη μέριμνα για ανάπτυξη της τουριστικής συνείδησης, κυρίως των επαγγελματιών κάθε είδους αλλά και της κοινωνίας συνολικά, δεν βοηθάνε μόνο στην προώθηση του τουριστικού προϊόντος, αλλά μπορεί να αποτελέσουν εφελκυστικό για τη

συνολική ανάπτυξη της ποιότητας των υπηρεσιών της Χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός σήμερα αποτελεί μια οικονομική κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα που κινείται σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Καλύπτει σχεδόν όλα τα εισοδηματικά στρώματα και προσπαθεί να ικανοποιήσει τη βασική πλέον ανάγκη πρόσκαιρης φυγής του ανθρώπου από την καθημερινότητα, την αλλαγή περιβάλλοντος και του τρόπου ζωής, για ένα χρονικό διάστημα που σε ποιότητα και ποσότητα ποικίλει ανάλογα με τη διάθεση και το μέγεθος της δαπάνης του καθενός και δίνει την δυνατότητα της δημιουργίας προϋποθέσεων γνωριμίας και συναδέλφωσης των λαών για ένα πιο καλό και πιο ειρηνικό μέλλον της ανθρωπότητας.

Ο όρος τουρισμός προέρχεται από την αγγλική λέξη TOURING ή την γαλλική TOUR που στα ελληνικά σημαίνει περιηγησμός. Δεν υιοθετήθηκε όμως ο όρος αυτός και έτσι επικράτησε ο όρος ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ που χρησιμοποιείται και διεθνώς. Βέβαια με την πάροδο του χρόνου η βασική έννοια του τουρισμού διερευνήθηκε για να συμπεριλάβει διάφορες μορφές ταξιδιών.

Τα πέντε (5) κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα είναι τα παρακάτω:

1.Οι διάφορες μορφές του τουρισμού όποιες και αν είναι αυτές, περιέχουν απαραίτητα δύο βασικά στοιχεία και συγκεκριμένα το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και την διαμονή σε αυτό με την ευρύτερη έννοια του όρου, δηλαδή συμπεριλαμβανομένης και της διατροφής.

2.Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρο εκτός του τόπου της μόνιμης κατοικίας των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς σκοπούς.

3.Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα της μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων με σκοπό την ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών ή επιθυμιών τους.

4.Οι τουριστικές μετακινήσεις είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεση τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο μόνιμης διαμονής τους μέσα σε λίγες ημέρες, εβδομάδες ή και μήνες.

5.Οι άνθρωποι επισκέπτονται διάφορα μέρη για τουριστικούς λόγους που επιφέρουν διαφορές από την καθημερινή τους ζωή. (βλ.Εισαγωγή στον Τουρισμό-Ι.Λάσκαρης)

2.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με τον όρο ανάπτυξη εννοούμε την μετάβαση από ένα συγκεκριμένο επίπεδο παραγωγής σε ένα άλλο μεγαλύτερο με την προϋπόθεση ότι η δυνατότητα αυτή είναι εφικτή, γνωρίζοντας ήδη τους βασικούς παράγοντες. Ξεκινώντας με τον φυσικό παράγοντα, που αποτελεί και την βάση για την τουριστική ανάπτυξη, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία που το αποτελούν είναι μεν στατικά αλλά τα περισσότερα με τη βοήθεια του τεχνικού και οικονομικού παράγοντα μπορούν να γίνουν δυναμικά.

Είναι απαραίτητες για την τουριστική ανάπτυξη ο ορθολογικός προγραμματισμός από μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων της τουριστικής πολιτικής, θα πρέπει λοιπόν οι μηχανισμοί των αρμόδιων φορέων να συντονίζονται και να ενεργούν προγραμματισμένα με καθορισμένους στόχους και πάντα με γνώμονα υπέρ του τουρισμού σε συνδυασμό με την χρήση μιας προσεγμένης διαφημιστικής καμπάνιας, που βοηθούν σε μεγάλο βαθμό την όλη προσπάθεια για την ανάπτυξη κάθε χώρας που εφαρμόζει πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης.

Η σημερινή διεθνής οικονομική συγκυρία προσβάλλει άμεσα και έμμεσα τον διεθνή τουρισμό, γεγονός που απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια εκ μέρους των τουριστικών οργανισμών και επιχειρήσεων, προσπάθεια σταθερότητας στο τουριστικό κύκλωμα και συνεχής βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών για ακόμη καλύτερα αποτελέσματα τόσο για τους ίδιους όσο και για τον τουρίστα -καταναλωτή.

Σε διεθνές επίπεδο τα τελευταία χρόνια έχουν σταθεροποιηθεί μεγάλοι οικονομικοί

οργανισμοί που εντάσσουν στα άλλα αντικείμενα δράσης τους και την ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών των πελατών τους. Έτσι παρατηρούμε οικονομικούς κολοσσούς με υψηλή στάθμη οργάνωσης και προγραμματισμό να διεκπεραιώνουν τα πάντα γύρω από την εξυπηρέτηση του τουρίστα. Με οριζόντιες και κάθετες οργανώσεις προσπαθούν όχι μόνο να καλύψουν όλες τις τουριστικές ανάγκες αλλά και να δημιουργήσουν με τον τρόπο τους και νέες. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Ν.Ηγουμενάκης-Εκδόσεις INTERBOOKS).

2.3 ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΓΩΓΗ, ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο όρος παιδεία θεωρείται συνήθως συνώνυμος προς την αγωγή, την μόρφωση και την εκπαίδευση, οι έννοιες όμως διαφέρουν μεταξύ τους. Η **αγωγή** δηλώνει τη σκόπιμη επίδραση του ενήλικου στο ανήλικο και αναφέρεται κυρίως στην παιδική ηλικία ενώ η **μόρφωση** εκφράζει το αποτέλεσμα της αγωγής και της παιδείας και η **εκπαίδευση** την οργανωμένη παιδεία, που παρέχεται στο σχολείο. Η **παιδεία** διαφέρει από τους παραπάνω όρους, επειδή δηλώνει την ενεργό και ευσυνείδητη αλληλενέργεια, καθώς και τη σκόπιμη οργανωμένη κοινωνική λειτουργία της διαμόρφωσης του ανθρώπου κάθε ηλικίας, ως ατομικής προσωπικότητας και ως κοινωνικού όντος.

Από τους παραπάνω όρους που όλοι τους μπορεί να θεωρηθούν ισοδύναμοι προς τον αγγλικό όρο **education**, ο όρος **εκπαίδευση** εμφανίζεται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα από τους άλλους, σε κείμενα σχετικά με εκπαιδευτικά θέματα οποιασδήποτε βαθμίδας. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι ο όρος εκπαίδευση μπορεί να αντικαταστήσει τους άλλους όρους σε όλες τις περιπτώσεις. Στη θεματική του όρου εκπαίδευση περιλαμβάνεται ό,τι έχει σχέση με εκπαιδευτικά συστήματα, προγράμματα σπουδών, εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς, νομοθετικές ρυθμίσεις, λήψη εκπαιδευτικών αποφάσεων και μέτρων κ.τ.λ.

Περιλαμβάνει επίσης και ένα ευρύ φάσμα διοικητικής οργάνωσης, με αντικείμενο την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών της.

Ο όρος **παιδεία**, εξάλλου, χρησιμοποιήθηκε διαχρονικά από πολλούς ειδικούς και ερευνητές και χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα με διάφορες σημασίες, άλλοτε ως έννοια συνώνυμη της αγωγής, οπότε ταυτίζεται με τη μόρφωση, και άλλοτε για να δηλώσει τις συστηματικές προσπάθειες της πολιτείας για την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δηλαδή ως εκπαίδευση ή ως εκπαιδευτικό σύστημα. Η παιδεία στην πρωταρχική μορφή της είναι κοινωνικό φαινόμενο στενά συνυφασμένο με την ιστορία του παγκόσμιου πολιτισμού του ανθρώπου. Οι στενής εννοιολογικής συνάφειας όροι αλλά μη ταυτόσημοι, όπως αγωγή, μόρφωση, διαπαιδαγώγηση, εκπαίδευση, μάθηση και διδασκαλία είναι στενότεροι όροι, της έννοιας παιδεία, παρότι κατά την διαχρονική χρησιμοποίησή τους αποτέλεσαν ένα σύνολο εννοιολογικής υποκατάστασης. Η παιδεία συνεπώς είναι έννοια ευρύτερη όλων των παραπάνω, πηγάζει βέβαια από αυτά, αλλά όχι μόνο, βρίσκεται δε σε μία αδιάκοπη σχέση αλληλεπίδρασης μαζί τους, ως αίτιο και ως αποτέλεσμα συγχρόνως. (βλ. Τουριστική Ψυχολογία-Νικόλαου Αιγινίτη).

2.4 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ, ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ-ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κάθε σχήμα εκπαίδευσης που σε προετοιμάζει για την απόκτηση προσόντος σχετικού με ένα συγκεκριμένο επάγγελμα ή τέχνη ή απασχόληση σε οποιαδήποτε ηλικία και οποιοδήποτε επίπεδο κατάρτισης των σπουδαστών έστω και εάν στο πρόγραμμα περιέχεται κάποιο στοιχείο γενικής εκπαίδευσης. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Ν. Ηγουμενάκη-Εκδόσεις INTERBOOKS)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Το μέρος της επαγγελματικής εκπαίδευσης που δίνει τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες με τις οποίες ολοκληρώνεται η επαγγελματική επάρκεια του εκπαιδευομένου. (βλ. Ν.Ηγουμενάκης-Εκδόσεις INTERBOOKS)

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Η εξωσχολική και μετασχολική μόρφωση των πολιτών για την συμπλήρωση των κενών της εκπαίδευσης και η συνεχής ενημέρωση για τις νέες εξελίξεις και τάσεις της ανθρώπινης δημιουργίας με σκοπό την βελτίωση της ατομικής, οικογενειακής και κοινωνικής διαβίωσης και συμπεριφοράς ως και της επαγγελματικής τους απασχόλησης. Ο σκοπός της επιμόρφωσης μπορεί να είναι γενικός ή ειδικός για την κάλυψη ατομικών, ομαδικών, τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αναγκών. Ο όρος είναι πολύ ευρύς και καλύπτει κάθε δραστηριότητα πρόσθετης εκπαίδευσης, κατάρτισης και μόρφωσης που συμπληρώνει κατά συνεχή ή μη τρόπο την εκπαίδευση και κατάρτιση που παρέχεται στα

πλαίσια του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος. Ως στενότερος όρος χρησιμοποιείται ο όρος επαγγελματική επιμόρφωση. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Ν.Ηγουμενάκης-Εκδόσεις INTERBOOKS)

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ο πρώτος πλήρης κύκλος κατάρτισης για ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Συχνά διαιρείται σε δύο μέρη : Βασική κατάρτιση που ακολουθείται από ειδίκευση. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Ν.Ηγουμενάκης-Εκδόσεις INTERBOOKS).

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Συνεχιζόμενη εκπαίδευση που αποβλέπει στην συντήρηση, ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Συνήθως οργανώνεται και παρέχεται από τον εργοδότη με συστηματικό ή μη τρόπο εντός ή εκτός του χώρου εργασίας και πιθανόν με ταξίδια στο εξωτερικό. Μπορεί να γίνεται με πρωτοβουλία του εργαζομένου με την συμμετοχή του σε επαγγελματικά συνέδρια, σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλα προγράμματα ταχύρυθμης επιμόρφωσης. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Εκδόσεις INTERBOOKS)

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ - ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Το μέρος της επαγγελματικής κατάρτισης που συμπληρώνει την βασική κατάρτιση , παρέχοντας πιο εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες για την ολοκλήρωση της επαγγελματικής επάρκειας του εκπαιδευομένου. Στα δια επαγγελματικής κατάρτισης: βασική - ειδίκευση - εξειδίκευση. (βλ. Τουρισμός και Ανάπτυξη-Ν.Ηγουμενάκης-Εκδόσεις INTERBOOKS)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.1.1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Το ζήτημα της τουριστικής επαγγελματικής συνείδησης δεν αφορά αποκλειστικά τον τουρισμό, αλλά σχετίζεται με το σύνολο των επαγγελματικών κλάδων μιας χώρας, ανάμεσα στους οποίους, για κάποια κράτη, ιδιαίτερα σημαντικός έχει αναδειχθεί ο τουριστικός κλάδος. Μπορούμε να πούμε πως η κατανόηση της σημασίας του τουρισμού και η εκτίμηση των αποτελεσμάτων μιας χρυσοφόρας τουριστικής κίνησης αποτελεί την Τουριστική Συνείδηση. Αυτή την γεννά η αντίληψη του συμφέροντος. Τη Φιλοξενία τη γεννάει η συναισθηματικότητα. Η Φιλοξενία είναι ζήτημα καρδιάς, η Τουριστική Συνείδηση είναι πλουτολογική υπόθεση. Η Τουριστική Συνείδηση, ομαδική ή ατομική, έχει σκοπό και αποτέλεσμα το συμφέρον του συνόλου. Στην εκδήλωσή της, η Τουριστική Συνείδηση και το πανανθρώπινο συναίσθημα της φιλοξενίας, συγχέονται: η περιεκτικότητα όμως είναι η ίδια.

Μπορούμε τώρα, να συνηγορήσουμε για τη σημασία μιας καθολικής και στοιχειώδους τουριστικής εκπαίδευσης των μαζών στα σχολεία, στα επαγγελματικά Σωματεία για να προσδώσουμε σε αυτές την Τουριστική Συνείδηση, ως να τις βοηθήσουμε, με την άσκηση, να αποκτήσουν Τουριστική Αντίληψη, αυτό το στοιχείο που θα κάνει τον καθένα συνειδητό μα και με την όση είναι πρωτοβουλία συνεργάτη του Τουριστικού Έργου. Για τα μέσα που θα προσδοθεί η Τουριστική Συνείδηση επιτρέπει έγιναν αρκετά: με διαλέξεις και με τον τύπο. Ακόμα και με ταξίδια. (βλ. Εισαγωγή στον Τουρισμό-Ι. Λάσκαρης)

3.1.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Διαφορετική από την Τουριστική Συνείδηση, είναι η Τουριστική Αγωγή, που βασίζεται στην δημιουργημένη και διαμορφωμένη πια Τουριστική Συνείδηση. Αν έχει κανείς Τουριστική Αντίληψη μα και Τουριστική Συνείδηση, κανονίζει την στάση του ανάλογα στην κάθε περίπτωση. Η Τουριστική Συνείδηση τον έχει κάνει να νιώσει πως αυτό είναι το γενικό ή το ατομικό συμφέρον. Η Τουριστική Αγωγή είναι μια εκδήλωση, ένα τεκμήριο του βαθμού της ανάπτυξης της Τουριστικής Συνείδησης σ' ένα άνθρωπο ή σε μια ομάδα από αυτούς. Οι «τύποι», οι κανόνες της εθιμοτυπίας παίζουν ρόλο στην Τουριστική Αγωγή.

Γι' αυτό και ο όρος «Τουριστική Αγωγή» ερμηνεύεται σαν επαγγελματική αγωγή και καταβάλλεται προσπάθεια να προσδοθεί κυριότερα στους τουριστικούς επαγγελματίες. Στον επαγγελματία αναπτύσσεται γρηγορότερα η Τουριστική Αντίληψη, συνυφασμένη με κάθε επαγγελματική του ενέργεια.

Μα στο πλατύ κοινό, όπου το όφελος είναι έμμεσο, η Τουριστική Συνείδηση «έμμεση», η Τουριστική Αγωγή προσδίδεται με εκπαίδευση ειδική που συμπληρώνει και υποβοηθά την ανάπτυξη της κοινωνικής αγωγής. Στην ενέργεια για την πρόσδωση της θα έπρεπε να μην προσφέρονται προστάγματα και παραγγέλματα, αφορισμοί και κανόνες, μα να υποδείχεται καθαρά και να κατανοείται η εσωτερική ανάγκη του ξένου που θα έρθει σε επαφή με το πλατύτερο κύκλο κοινού.

Είναι λοιπόν η Τουριστική Αγωγή η συστηματοποίηση, διοχέτευση, αξιοποίηση και καρποφορία ενός φυσικού ή τεχνητού κεφαλαίου ηθικού που έρχεται στη πρώτη σειρά των τουριστικών κεφαλαίων ενός τόπου. (βλ. Εισαγωγή στον Τουρισμό-Ι.Λάσκαρης)

3.1.3 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Η Τουριστική Συνείδηση, η Τουριστική Αγωγή και η Τουριστική Εκπαίδευση ακόμη, αφορούν τα πλατύ κύκλο που σχηματίζει το πολύ κοινό των διασωθέντων της τουριστικής υποθέσεως, των έμμεσων, των εθελοντικών ή όχι, συντελεστών στις επίσημες τουριστικές ενέργειες. Η Τουριστική Σκέψη είναι το προϋποτιθέμενο απόκτημα και το απαραίτητο εφόδιο του Τουριστικού Εργάτη. Αν η Τουριστική Εκπαίδευση πρέπει να χαρακτηριστεί το εφόδιο του Εργάτη του Τουριστικού Έργου, η Τουριστική σκέψη πρέπει να χαρακτηριστεί ως το εφόδιο του Αρχιεργάτη, του Αρχιτέκτονα του τουριστικού οικοδομήματος. Οι προϋποθέσεις για να αποδώσει η Τουριστική Σκέψη είναι περισσότερες. Πρωταρχική, θεμελιώδης προϋπόθεση είναι μια κλίση, μια προδιάθεση. ευνοϊκή για την τουριστική υπόθεση. Δεν αρκεί το ταξίδι. το πέραςμα ούτε η διαμονή στις μεγάλες πολιτείες. Αν δεν υπάρχει αυτή η κλίση δεν θα γίνει δυνατό να κοιταχτεί όπως χρειάζεται να κοιταχτεί το κάθε τι που έχει ειδικό συμφέρον. (Αυτή είναι η κεντρική ιδέα που στηρίζεται και η μετεκπαίδευση).

Κλίση, μελέτη, εγκυκλοπαιδική κατάρτιση, κρίση, πνεύμα συγχρονισμού, αγάπη στο μέλλον σ' όλα αυτά μαζί θα βασιστεί απ' όλα αυτά μαζί θα ξεπηδήσει η Τουριστική Σκέψη. Αν παραδεχτούμε ότι με τα μέσα και με το καιρό προσδίνεται η Τουριστική Σκέψη. Γιατί έδαφος άγονο δεν μπορεί να μας δώσει καρπούς. Στην περίπτωση όμως που υπάρχει προδιάθεση για ικανότητα αφομοίωσης αλλά και αξιοποίησης (τότε έχουμε περίπτωση πολυπρόσωπης πηγής και κατευθύνσεως Τουριστικής Σκέψης), πρέπει να υπάρχει και η αντίστοιχη αναλογία στην ικανότητα (ανάπτυξη, προσόντα κ.τ.λ.) μεταξύ του καθενός από τα μέλη του συνόλου εκείνου του οποίου θα «εκπροσωπεί» την Τουριστική Σκέψη.

Ανακεφαλαιώνοντας, μπορούμε να πούμε ότι η Τουριστική Εκπαίδευση είναι το αποτέλεσμα της οργανωμένης Τουριστικής Παιδείας και περιλαμβάνει ό,τι έχει σχέση με τουριστικά εκπαιδευτικά συστήματα, προγράμματα σπουδών, εκπαιδευτικούς

σχεδιασμούς νομοθετικές ρυθμίσεις, λήψη εκπαιδευτικών αποφάσεων και μέτρων και η οποία μέσω αυτής προσδίδεται η Τουριστική Συνείδηση, η Τουριστική Αγωγή και η Τουριστική Σκέψη. (βλ. Εισαγωγή στον Τουρισμό-Ι.Λάσκαρης).

3.2. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Από τη στιγμή που ο σύγχρονος τουρισμός αποτελεί μια ουσιώδη δραστηριότητα για τη ζωή όλων των εθνών του πλανήτη - λόγω των άμεσων επιπτώσεων του στους κοινωνικούς, πολιτιστικούς, μορφωτικούς, οικονομικούς τομείς των εθνικών κοινωνιών και των διεθνών τους σχέσεων και, ακόμα επειδή η διαρκής ανάπτυξη του τουρισμού σε παγκόσμια κλίμακα έχει περάσει στον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού - ήταν φυσικό και ο κλάδος της Τουριστικής Εκπαίδευσης να συνεργαστεί με ειδικευμένες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) καθώς και με άλλους σχετικούς με το αντικείμενο Διεθνείς Οργανισμούς.

Αυτή ακριβώς η αναγκαιότητα της συνεργασίας στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών, για την ανάπτυξη του τουρισμού σε διεθνή κλίμακα, οδήγησε την Παγκόσμια Συνδιάσκεψη Τουρισμού - που πραγματοποιήθηκε στη Μανίλα των Φιλιππίνων από 21/9 έως 10/10/1980 - να συμπεριλάβει στο τελικό κείμενο της Διακήρυξης ένα ξεχωριστό κεφάλαιο πάνω στην επαγγελματική τουριστική εκπαίδευση, που φέρνει τον τίτλο «Ανθρώπινο δυναμικό» που ανάμεσα στα άλλα διαπιστώνει ότι:

- 1 Η επαγγελματική εκπαίδευση και ο συνεχής εκσυγχρονισμός των τεχνικών ειδικοτήτων στον τουριστικό τομέα είναι βασικές, όχι μόνο για τον αποδέκτη αλλά και για την κοινωνία σαν σύνολο.
- 2 Η επαγγελματική ικανότητα εξαρτάται κατά πολύ από την ποιότητα της βασικής γενικής, όπως και τεχνικής, εκπαίδευσης στο εσωτερικό και το εξωτερικό, και από τη

δεκτικότητα της εμπειρίας στις ανταλλαγές μεταξύ των εθνών.

- 3 Στο σχέδιο της Τουριστικής Ανάπτυξης, η εκπαίδευση ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να συνδέεται με τη δημιουργία του τουριστικού προϊόντος.
- 4 Ο τουρισμός είναι μια από τις δραστηριότητες στις οποίες ο άνθρωπος βρίσκεται στο κέντρο της διαδικασίας ανάπτυξης.
- 5 Η ποιότητα του τουριστικού προϊόντος είναι αποφασιστικός παράγοντας στον προσδιορισμό της τουριστικής εικόνας μιας χώρας.
- 6 Τα προβλήματα της επαγγελματικής εκπαίδευσης - στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες - είναι πρωταρχικής σημασίας για την τουριστική ανάπτυξη των χωρών αυτών.
- 7 Τα προγράμματα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο με βάση οικονομικά κριτήρια και την ικανοποίηση εκπαιδευτικών αναγκών, αλλά θα πρέπει επίσης να σχετίζονται και με τις κοινωνικές μορφές των τουριστικών δραστηριοτήτων και ειδικότερα με την προαγωγή του ανθρώπινου όντος στο σύνολο του. όπως εντάσσεται στην κοινωνία, και την ολοκλήρωση του σαν άτομο από πνευματική, ηθική και υλική άποψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

4.1 ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν από το κράτος στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία. Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση ανήκουν τα γυμνάσια, τα λύκεια (γενικά, τεχνικά-επαγγελματικά, ενιαία πολυκλαδικά, αθλητικά, μουσικά) και οι τεχνικές - επαγγελματικές σχολές. Η φοίτηση στο γυμνάσιο είναι υποχρεωτική και είναι τριετής. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανήκουν τα ΤΕΙ και τα ΑΕΙ. Με το Ν. 1268/82 περί ΑΕΙ, ιδρύθηκαν στα πανεπιστήμια, τα παιδαγωγικά τμήματα, στα οποία εκπαιδεύονται οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι. Η εισαγωγή των αποφοίτων λυκείων στα ΤΕΙ και στα ΑΕΙ γίνεται με πανελλήνιες εξετάσεις. Ισχύει NUMERUS CLAUSUS, επειδή οι προσφερόμενες θέσεις είναι λιγότερες από τις ζητούμενες. Περίπου 1 στους 3 αποφοίτους, των λυκείων, εισάγεται κάθε χρόνο στα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το διδακτικό έργο των ΤΕΙ κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα, τα οποία διαφέρουν από σχολή σε σχολή και από τμήμα σε τμήμα. Στο ΑΕΙ η φοίτηση κυμαίνεται από 4 έως 6 έτη.

4.2 ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ήδη από την δεκαετία του 1930 αντιμετώπιστηκε το ζήτημα της Τουριστικής Εκπαίδευσης στη χώρα μας, ως επακόλουθο της διαφαινόμενης τουριστικής ανάπτυξης. Το Ελληνικό Κράτος ανέλαβε την προσπάθεια με φορέα την Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων, η οποία ιδρύθηκε με νόμο του 1937. Η ραγδαία αύξηση των τουριστικών

επιχειρήσεων και οι ανάγκες σε ειδικευμένο προσωπικό που προέκυψαν επέβαλαν την άσκηση αντίστοιχης πολιτικής. Αυτή η πολιτική εκδηλώθηκε με την λειτουργία Τμημάτων Μετεκπαίδευσης για τους εργαζόμενους σε ξενοδοχεία και εστιατόρια και ενός τμήματος Στοιχειώδους Εκπαίδευσης για όσους επιθυμούν να σταδιοδρομήσουν σε αυτά τα επαγγέλματα.

Η ΣΤΕ επανελητούργησε το 1951. μετά το πόλεμο, πάλι με τμήματα μετεκπαίδευσης. Στις δεκαετίες του 1950 και 1960 η ΣΤΕ ιδρύει σχολή ανώτερης σχολής στη Ρόδο και βασικής εκπαίδευσης σε Θεσσαλονίκη, Αθήνα. Παράλληλα με τη ΣΤΕ, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ 212/69 οργανώνει εντός των Κ.Ε.Τ.Ε.Κ τμήματα εκπαιδεύσεων ανέργων για ειδικότητες όπως Ζαχαροπλαστικής, Μαγειρών, Θαλαμηπόλων, Αρτοποιών - Ζαχαροπλαστών Αλεύρων. Μετά το 1972 η ΣΤΕ δημιουργεί 4 νέες σχολικές μονάδες Βασικής Εκπαίδευσης στο Ναύπλιο, στη Ρόδο, στο Ηράκλειο και στα Ιωάννινα (η οποία μεταφέρθηκε στην Κέρκυρα), επιτυγχάνοντας το δεκαπλάσιο της παραγωγής σε εκπαιδευτικό δυναμικό (τη δεκαετία του 1960 αποφοιτούσαν περίπου 200 άτομα το χρόνο). Το 1978 λειτουργεί νέα μονάδα Βασικής Εκπαίδευσης στην Αλεξανδρούπολη.

Τη δεκαετία του 1980 (Ν. 1404/1983) εμφανίζονται τα Τεχνολογικά Ιδρύματα ως μετεξέλιξη των Κέντρων Ανώτερης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, στα οποία λειτουργούν τμήματα Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων, με σκοπό την παραγωγή στελεχών διοικητικού επιπέδου που θα συνεισφέρουν στην ορθολογικότερη ανάπτυξη του ελληνικού Τουρισμού.

Το 1988 οι Σχολές Βασικής Εκπαίδευσης μετατρέπονται σε Επαγγελματικές Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων (ΤΕΣΤΕ) ενώ το 1991 ιδρύεται μια ακόμα ΤΕΣΤΕ στο Γαλαξίδι Φωκίδας και το 1992 μετονομάζονται οι ΤΕΣΤΕ Θεσ/νικής και Αλεξ/πόλεως σε ΤΕΣΤΕ Μακεδονίας και Θράκης αντίστοιχα. Σήμερα τα ΤΕΣΤΕ έχουν μετονομαστεί σε ΤΕΕ.

Ταυτόχρονα κάνουν και την εμφάνιση τους οι ιδιωτικές σχολές.

4.3 ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.3.1 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (ΤΕΙ)

Η πρώτη κατηγορία (ΤΕΙ - τμήμα Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων) εντάσσεται στην ανώτερη τεχνολογική εκπαίδευση. Η φοίτηση στη σχολή είναι 3,5 χρόνια και ενός εξαμήνου πρακτικής άσκηση μετά το πέρας των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Στην Ελλάδα υπάρχουν 7 σχολές ΤΕΙ του τμήματος Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Άμφισσα, Λάρισα, Πάτρα, Ηράκλειο, Ηγουμενίτσα).

Τα μαθήματα που διδάσκονται διακρίνονται σε μαθήματα ειδικότητας, γενικής παιδείας, γενικής τουριστικής παιδείας και ειδικής τουριστικής παιδείας.

Αναλυτική παρουσίαση προγραμμάτων σπουδών των ΤΕΙ.

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Μικροοικονομική	Υ	3		1	4
2	Μαθηματικά των Επιχειρήσεων	Υ	2		2	4
3	Γενική Λογιστική	Υ	2		2	4
4	Εργασιακές Σχέσεις	Υ	3			3
5	Επαγγελματική Μαγειρική Ι	Υ	1	3		4
6	Τουριστική Ψυχολογία	ΕΥ	3			3
7	Τουριστική Κοινωνιολογία	ΕΥ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		14		5	22
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Μακροοικονομική	Υ	3		1	4
2	Αρχές Τουρισμού	Υ	3			3

3	Λογιστική Εταιρειών	Υ	2		2	4
4	Υπηρεσία Ορόφων	Υ	2	2		4
5	Επαγγελματική Μαγειρική Ι Ι	Υ	1	3		4
6	Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης	ΕΥ	3			3
7	Εμπορικό Δίκαιο	ΕΥ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		14	5	3	22
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Τουριστική Οικονομία	Υ	3			3
2	Στατιστική των Επιχειρήσεων	Υ	2		2	4
3	Εφαρμογές Πληροφορικής	Υ	2	4		6
4	Μπαρ - Ποτά - Οινολογία	Υ	2	2		4
5	Οργάνωση και Λειτουργία Εστιατορίου	Υ	2	2		4
6	Τουριστική Γεωγραφία Ελλάδος	ΕΥ	2		1	3
7	Παγκόσμια Τουριστική Γεωγραφία	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		13	8	3	24
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Τουριστική Πολιτική	Υ	3			3
2	Αεροπορικοί Ναύλοι- Έκδοση Εισιτηρίων	Υ	2		2	4
3	Υπηρεσία Υποδοχής	Υ	2	2		4
4	Οργάνωση & Λειτουργία Τουριστικών & Ναυτιλιακών Γραφείων	Υ	2		2	4
5	Διαδίκτυο και Τουριστικές Επιχειρήσεις	Υ	2	2		4
6	Έρευνα Τουριστικής Αγοράς	ΕΥ	3			3
7	Διαφήμιση	ΕΥ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		14	4	4	22

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Οργάνωση Συνεδρίων & Εκδηλώσεων	Υ	3			3
2	Διαχείριση Λογαριασμών Πελατών	Υ		4		4
3	Τουριστικό Μάρκετινγκ	Υ	3		1	4
4	Συστήματα Κρατήσεων με Η/Υ	Υ	2	4		6
5	Τουριστική Νομοθεσία	Υ	3			3
6	Προμήθειες - Έλεγχος - Κοστολόγηση	ΕΥ	3		1	4
7	Ξενοδοχειακή Λογιστική	ΕΥ	3		1	4
	ΣΥΝΟΛΟ		14	8	2	24
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Ξενοδοχειακό Μάρκετινγκ	Υ	3		1	4
2	Ξενοδοχειακές Εφαρμογές με Η/Υ	Υ		4		4
3	Επικοινωνιακή Πολιτική - Δημόσιες Σχέσεις	Υ	2		2	4
4	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υ	3		2	5
5	Ψυχαγωγία και Άθληση Πελατών	Υ	3			3
6	Διεθνείς Μεταφορές και Λειτουργία Αεροδρομίων	ΕΥ	2		2	4
7	Σύνθεση Τουριστικού Πακέτου & Εκτέλεση Ταξιδιού	ΕΥ	2		2	4
	ΣΥΝΟΛΟ		13	4	7	24
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ			4	4
2	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Υ	3		1	4

3	Χρηματοδότηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υ	2		2	4
4	Αγγλική Τουριστική Ορολογία	Υ	2	4		6
5	Γαλλική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	2	4		6
6	Γερμανική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	2	4		6
7	Ιταλική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	2	4		6
	ΣΥΝΟΛΟ		9	8	7	24
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Πτυχιακή Εργασία	Υ				4
2	Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα	Υ				40
	ΣΥΝΟΛΟ					44

Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Εισαγωγή στον Τουρισμό	Υ	2		1	3
2.	Μικροοικονομική	Υ	3			3
3.	Οικονομικά Μαθηματικά	Υ	3		1	4
4.	Επαγγελματική Μαγειρική	Υ	1	3		4
5.	Επιχειρ. Επικοινων. Τουρ. Επιχ.	Υ	3		2	5
6.	Τουριστική Κοινωνιολογία	ΕΥ	2			2
7.	Κοινωνία Αναψυχής	ΕΥ	2			2
8.	Ψυχαγωγία & Άθληση Πελατών	ΕΥ	2			2
	ΣΥΝΟΛΟ		14	3	4	21
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Γεωγραφία	Υ	3		2	5
2.	Μαζική Παραγωγή Φαγητών	Υ		5		5
3.	Μακροοικονομική	Υ	3			3
4.	Στατιστική Επιχειρήσεων	Υ	3		1	4
5.	Μπαρ – Ποτά - Οινολογία	Υ	2	2		4
6.	Αρχιτ. – Εξοπλ. Ξενοδοχείων	ΕΥ	2		1	3
7.	Οργάν. Συνεδρίων	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		13	7	4	24
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Οικονομία	Υ	3			3
2.	Αρχ. Γεν. Λογιστικής	Υ	2	2		4
3.	Τουριστικό Δίκαιο	Υ	3		1	4
4.	Τεχνική Εστιατορίου	Υ	2	2		4
5.	Εμπορικό Δίκαιο	Υ	3		1	4
6.	Ταξιδιωτικοί Οδηγοί	ΕΥ		4		4
7.	Προγραμματισμός Ταξιδιού	ΕΥ		4		4
	ΣΥΝΟΛΟ		13	10	1	24

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Αρχές Λογιστ. Εταιρειών	Υ	2	2		4
2.	Υπηρεσία Υποδοχής	Υ	3	2		5
3.	Υπηρεσία Ορόφων	Υ	2		1	3
4.	Εργασιακές Σχέσεις	Υ	2		1	3
5.	Τουριστικό Μάρκετινγκ	Υ	3		1	4
6.	Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων	ΕΥ	2		2	4
7.	Διεθνείς Εμπορικές Σχέσεις	ΕΥ	2		2	4
8.	Στοιχεία Κοστολόγησης	ΕΥ	2		2	4
	ΣΥΝΟΛΟ		14	2	6	22
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Εμπορευματογν. Προμήθειες	Υ	2		1	3
2.	Διοίκηση Τουρ. Επιχειρήσεων	Υ	3		3	6
3.	Ξενοδοχ. Εφαρμογές με Η/Υ	Υ	1	5		6
4.	Ξενοδοχειακό Μάρκετινγκ	Υ	2		2	4
5.	Τιμολόγηση - Έλεγχος	Υ	2		2	4
6.	Εργατικό Δίκαιο	ΕΥ	2		1	3
7.	Ευρωπαϊκή Ένωση	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		12	5	9	26
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Ψυχολογία	Υ	3			3
2.	Διοίκ. Προσωπ. Τουρ. Επιχειρ.	Υ	3			3
3.	Επικ. Πολιτική Δημ. Σχ. Τ. Ε.	Υ	2		2	4
4.	Αερ. Ναύλοι - Έκδοση Εισιτ.	Υ	1	5		6
5.	Τήρηση Λογαριασμών Πελατών	Υ	1	5		6
6.	Έρευνα Τουρ. Αγοράς	ΕΥ	2		1	3
7.	Τουριστική Διαφήμιση	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		12	10	3	25
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Συστήματα κρατήσεων με Η/Υ	Υ	1	5		6
2.	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	ΕΥ			4	4
3.	Τουριστική Πολιτική	Υ	2		1	3
4..	Τουρισμός και Ανάπτυξη	ΕΥ	2		1	3
5.	Αγγλική Τουριστική Ορολογία	Υ	3		3	6
6.	Γαλλική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
7.	Γερμανική Τουρ. Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
8.	Ιταλική Τουρ. Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
	ΣΥΝΟΛΟ		17	5	18	40

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Αρχές Οικονομικής Ι	Υ	3			3
2	Εισαγωγή στον Τουρισμό	Υ	2			2
3	Εισαγωγή στους Η/Υ	Υ	2	3		5
4	Οικονομικά Μαθηματικά	Υ	4			4
5	Στοιχεία Εργατικού Δικαίου	Υ	2			2
6	Αρχές Γενικής Λογιστικής	Υ	4			4
7	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υ	6			6
	ΣΥΝΟΛΟ		23	3		26

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Αρχές Οικονομικής ΙΙ	Υ	3			3
2	Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου	Υ	3			3
3	Αρχές Λογιστικής Εταιρειών	Υ	4			4
4	Υπηρεσία Ορόφων	Υ	2			2
5	Εισαγωγή στην Επαγγελματική Μαγειρική	Υ	1	2		3
6	Επιχειρησιακές Επικοινωνίες Τουριστικών Επιχειρήσεων Ι (Επεξεργασία Κειμένου)	Υ		2		2
7	Αγγλικά Ι	Υ	2	2		4
8	Γαλλικά Ι	ΕΥ	2	2		4
9	Γερμανικά Ι	ΕΥ	2	2		4

10	Ιταλικά I	EY	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		17	8		25
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Εργασιακές σχέσεις	Y	3			3
2	Στατιστική επιχειρήσεων	Y	4			4
3	Τουριστική οικονομία	Y	3			3
4	Μαζική παραγωγή φαγητών	Y		5		5
5	Βαρ – Ποτά – Οινολογία	Y	2	2		4
6	Αγγλικά II	Y	2	2		4
7	Γαλλικά II	EY	2	2		4
8	Γερμανικά II	EY	2	2		4
9	Ιταλικά II	EY	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		16	11		27
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Αρχές Τουριστικού Μάρκετινγκ	Y	4			4
2	Τεχνική Εστιατορίου	Y	2	2		4
3	Διεύθυνση Προσωπικού Τουριστικών Επιχειρήσεων	Y	3			3
4	Εμπορευματογνωσία – Προμήθειες	Y	3			3
5	Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων	Y	4			4
6	Υπηρεσία Υποδοχής	Y	2	2		4

7	Αγγλικά ΙΙΙ	Υ	2	2		4
8	Γαλλικά ΙΙΙ	ΕΥ	2	2		4
9	Γερμανικά ΙΙΙ	ΕΥ	2	2		4
10	Ιταλικά ΙΙΙ	ΕΥ	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		22	8		30
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Ξενοδοχειακό Μάρκετινγκ	Υ	4			4
2	Έρευνα Τουριστικής Αγοράς	Υ	3			3
3	Τουριστική Νομοθεσία	Υ	4			4
4	Τουριστική Γεωγραφία Ελλάδος	Υ	2			2
5	Τήρηση Λογαριασμών Πελατών	Υ		5		5
6	Στοιχεία Κοστολόγησης	Υ	4			4
7	Αρχιτεκτονική - Εξοπλισμός Ξενοδοχείων	Υ	2			2
8	Αγγλικά ΙV	Υ	1	2		3
9	Γαλλικά ΙV	ΕΥ	1	2		3
10	Γερμανικά ΙV	ΕΥ	1	2		3
11	Ιταλικά ΙV	ΕΥ	1	2		3
	ΣΥΝΟΛΟ		21	9		30
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Επιχειρησιακές Επικοινωνίες Τουριστικών Επιχειρήσεων ΙΙ	Υ	3			3

2	Ξενοδοχειακές εφαρμογές με Η/Υ	Υ		4		4
3	Τουριστική Κοινωνιολογία	Υ	2			2
4	Οργάνωση Συνεδρίων – Εκδηλώσεων	Υ	3			3
5	Ταξιδιωτικοί Οδηγοί	Υ		2		2
6	Προγραμματισμός - Εκτέλεση Ταξιδίων	Υ	2	2		4
7	Ψυχαγωγία - Άθληση Πελατών	Υ	2			2
8	Τιμολόγηση - Έλεγχος	Υ	3			3
9	Αγγλικά V	Υ	1	2		3
10	Γαλλικά V *	EY	1	2		3
11	Γερμανικά V *	EY	1	2		3
12	Ιταλικά V *	EY	1	2		3
	ΣΥΝΟΛΟ		17	12		29
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1	Συντήρηση – Έλεγχος Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων	Υ	2			2
2	Τουριστική Πολιτική	Υ	3			3
3	Τουριστική Διαφήμιση	Υ	3			3
4	Δημόσιες Σχέσεις Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υ	3			3
5	Παγκόσμια Τουριστική Γεωγραφία	Υ	2			2

6	Συστήματα Κρατήσεων με Η/Υ	Υ	2	2		4
7	Σύνθεση Τουριστικού Πακέτου	Υ	-	2		2
8	Αεροπορικοί Ναύλοι – Έκδοση Εισιτηρίων	Υ	2	2		4
9	Τουριστική Ψυχολογία	Υ	3			3
10	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ		3		3
	ΣΥΝΟΛΟ		20	9		29

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Μικροοικονομική	Υ	3		1	4
2.	Εισαγωγή σε συστήματα πληροφόρησης και επικοινωνίας	Υ	2	3		5
3.	Εισαγωγή στον τουρισμό	Υ	2		1	3
4.	Τουριστική γεωγραφία Ι	Υ	3		1	4
5.	Στοιχεία επαγγελματικής μαγειρικής	Υ	2	4		
6.	Στοιχεία δικαίου	ΕΥ	2			2
7.	Ευρωπαϊκή ένωση	ΕΥ	2			2
	ΣΥΝΟΛΟ		14	7	3	24
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Μακροοικονομική	Υ	3		1	4
2.	Οικονομικά μαθηματικά	Υ	3		2	5
3.	Εμπορικό δίκαιο	Υ	2		1	3
4.	Τεχνική εστιατορίου	Υ	2	2		4
5.	Τουριστική γεωγραφία ΙΙ	Υ	2		1	3
7.	Εφαρμογές πολυμέσων στον τουρισμό	ΕΥ	2		1	3

8.	Υπηρεσία ορόφων	EY	2		1	3
9.	Τουριστική ψυχολογία	EY	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		14	2	6	2
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		K.M	Θ	E	A.Π	Ω.Ε
1.	Στατιστική επιχειρήσεων	Y	3	2		5
2.	Αρχές γενικής λογιστικής	Y	2	2		4
3.	Υπηρεσία υποδοχής	Y	2	2		4
4.	Τουριστικό μάρκετινγκ	Y	2		2	4
5.	Τουριστική κοινωνιολογία	Y	2		1	3
6.	Τουρισμός - Δημόσια διοίκηση	EY	2		1	3
7.	Εργασιακές σχέσεις	EY	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		13	6	4	23
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		K.M	Θ	E	A.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Οικονομία	Y	3		1	4
2.	Μπαρ - Ποτά - Οινολογία	Y	2	2		4
3.	Εργατικό δίκαιο	Y	2		1	3
4.	Ταξιδιωτικοί οδηγοί	Y	2		3	5
5.	Αρχές λογιστικής εταιριών	Y	2	2		4
6.	Ξενοδοχειακές εφαρμογές με Y/H	EY	2	2		4
7.	Εμπορευματογνωσία - Προμήθειες	EY	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		13	6	5	24

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Συστήματα κρατήσεων με Υ/Η	Υ	2	4		6
2.	Δημόσιες σχέσεις τουριστικών επιχειρήσεων	Υ	2		2	4
3.	Τήρηση λογαριασμών πελατών	Υ	1	4		5
4.	Στοιχεία κοστολόγησης - Έλεγχος	Υ	2	2		4
5.	Τουριστικό δίκαιο	Υ	3		1	4
6.	Ψυχαγωγία άθληση πελατών	ΕΥ	2		1	3
7.	Δημόσια υγεία	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		12	10	4	26

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και διαχείριση ανθρώπινων πόρων	Υ	3		3	6
2.	Αεροπορικοί ναύλοι - Έκδοση εισιτηρίου	Υ	2	4	1	7
3.	Επιβατηγός ναυτιλία	Υ	3		2	5
	Το ένα από τα δύο					
4α	Έρευνα τουριστικής αγοράς	Υ	2		2	4
4β	Διαφήμιση τουριστικών επιχειρήσεων	Υ	2		2	4
5.	Χρηματοδότηση επιχειρήσεων	ΕΥ	2		2	4
6.	Ξενοδοχειακό μάρκετινγκ	ΕΥ	2		2	4

	ΣΥΝΟΛΟ		12	4	10	26
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ		3		3
2.	Αγγλική Τουριστική Ορολογία	Υ	3		3	6
	Το ένα από τα τέσσερα					
3α	Γαλλική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
3β	Γερμανική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
3γ	Ιταλική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
3δ	Ισπανική Τουριστική Ορολογία	ΕΥ	3		3	6
	Το ένα από τα δύο					
4α	Θαλάσσιος Τουρισμός - Τουριστικοί Λιμένες	ΕΥ	3		1	4
4β	Επαγγελματικός Τουρισμός	ΕΥ	3		1	4
	Το ένα από τα δύο					
5α	Αειφόρος Τουριστική Ανάπτυξη	ΕΥ	2		1	3
5β	Τουριστική Πολιτική	ΕΥ	2		1	3
	ΣΥΝΟΛΟ		11	3	11	22

Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Εισαγωγή στον Τουρισμό	Υ	2	1		3
2.	Μικροοικονομική	Υ	3	1		4
3.	Οικονομικά Μαθηματικά	Υ	2	2		4
4.	Στοιχεία Επαγγελματικής Μαγειρικής	Υ	1		5	6
5.	Εισαγωγή στους Η/Υ	Υ	2		4	6
6.	Υγιεινή	ΕΥ	2	1		3
7.	Εργασιακές Σχέσεις	ΕΥ	2	1		3
	ΣΥΝΟΛΟ		14	6	9	29

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υ	3	1		4
2.	Μακροοικονομική	Υ	3	1		4
3.	Γενική Λογιστική	Υ	2	2		4
4.	Στατιστική Επιχειρήσεων	Υ	2	2		4
5.	Εμπορικό Δίκαιο	Υ	2	1		3
6.	Εμπορευματογνωσία Προμήθειες	ΕΥ	2	1		3
7.	Τουριστική Κοινωνιολογία	ΕΥ	2	1		3
8.	Αγγλικά Ι	Υ	2	1		3
9.	Γερμανικά-Γαλλικά-Ιταλικά Ι	ΕΥ	2	1		3
	ΣΥΝΟΛΟ		20	11		31

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Οικονομία	Υ	3	1		4

2.	Λογιστική Εταιρειών	Υ	2	2		4
3.	Τουριστική Γεωγραφία	Υ	3	1		4
4.	Υπηρεσία Ορόφων	Υ	2		1	3
5.	Μπαρ – Ποτά – Οινολογία	Υ	2		2	4
6.	Εργατικό Δίκαιο	ΕΥ	2	1		3
7.	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί	ΕΥ	2	1		3
8.	Αγγλικά II	Υ	2	1		3
9.	Γερμανικά-Γαλλικά-Ιταλικά II	ΕΥ	2	1		3
	ΣΥΝΟΛΟ		20	8	3	31

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστικό Μάρκετινγκ	Υ	3	1		4
2.	Τήρηση Λογαριασμών Πελατών	Υ	1		4	5
3.	Υπηρεσία Υποδοχής	Υ	2		2	4
4.	Οργάνωση-Λειτουργία Εστιατορίου	Υ	2		2	4
5.	Ταξιδιωτικοί Οδηγοί	Υ	1		4	5
6.	Επιβατηγός Ναυτιλία	ΕΥ	3	1		4
7.	Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων	ΕΥ	3	1		4
8.	Αγγλικά III	Υ	2	1		3
9.	Γερμανικά-Γαλλικά-Ιταλικά III	ΕΥ	2	1		3
	ΣΥΝΟΛΟ		19	5	12	36

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Αεροπ. Ναύλοι – Έκδοση Εισιτηρίων	Υ	1		5	6
2.	Διαχείριση Ανθ. Πόρων στον Τουρισμό	Υ	3	1		4
3.	Κοστολόγηση-Έλεγχος	Υ	2	2		4
4.	Ξενοδοχειακές Εφαρμογές με	Υ	1		4	5

	H/Y					
5.	Ξενοδοχειακό Μάρκετινγκ	Υ	3	1		4
6.	Τουριστική Ψυχολογία	EY	2	1		3
7.	Επιχειρησιακές Επικοινωνίες	EY	2	1		3
8.	Οργάνωση Συνεδρίων	EY	2	1		3
	ΣΥΝΟΛΟ		16	7	9	32
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		K.M	Θ	E	A.Π	Ω.E
1.	Φορολογικό Καθεστώς Τουρ/κών Επιχ. Επιχειρ.	Υ	3	1		4
2.	Συστήματα Κρατήσεων με H/Y (CRS)	Υ	1		4	5
3.	Τουριστική Νομοθεσία	Υ	3	1		4
4.	Δημόσιες Σχέσεις Τουρ/κών Επιχ.	Υ	2	2		4
5.	Τουρισμός & Ανάπτυξη	EY	2	1		3
6.	Τουριστική Πολιτική	EY	2	1		3
7.	Έρευνα Τουριστικής Αγοράς	EY	2	2		4
8.	Τουριστική Διαφήμιση	EY	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		17	10	4	31
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		K.M	Θ	E	A.Π	Ω.E
1.	Συνθεση/Προώθηση Τουρ/κού Πακέτου	Υ	1	2	3	6
2.	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ			4	4
3.	Κοινωνία Αναψυχής	EY	2	1		3
4.	Ψυχαγωγία και Άθληση	EY	2	1		3
5.	Αγγλική Τουριστική Ορολογία	Υ	3	3		6
6.	Γαλλική Τουριστική Ορολογία	EY	3	3		6
7.	Γερμανική Τουριστική Ορολογία	EY	3	3		6
8.	Ιταλική Τουριστική Ορολογία	EY	3	3		6

	ΣΥΝΟΛΟ		17	16	7	40
--	---------------	--	-----------	-----------	----------	-----------

ΣΤ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Μικροοικονομική	Υ	3			3
2.	Εισαγωγή στους Η/Υ	Υ	2	2		4
3.	Εισαγωγή στον Τουρισμό	Υ	3			3
4.	Στατιστική Επιχειρήσεων	Υ	4			4
5.	Αστικό Δίκαιο	Υ	4			4
6.	Catering I	Υ	2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		18	4		22
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Νομοθεσία	Υ	4			4
2.	Τιμολόγηση – Έλεγχος	Υ	4			4
3.	Εργασιακές Σχέσεις	Υ	4			4
4.	Τήρηση Λογ. Πελατών	Υ		5		5
5.	Τουριστική Γεωγραφία	Υ	4			4
6.	Τουριστική Κοινωνιολογία	Υ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		19	5		24
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Οικονομία	Υ	4			4
2.	Λογιστική Εταιριών	Υ	4			4
3.	Λειτουργία Ορόφων	Υ	4			4
4.	Χρηματοοικ/κή Διοίκηση	Υ	4			4
5.	Λειτουργία Υποδοχής	Υ	2	2		4
6.	Εμπορικό Δίκαιο	Υ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		21	2		23
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Έρευνα Τουριστ. Αγοράς	Υ	4			4
2.	Οργ.- Διοικ. Τουριστ. Επιχειρ	Υ	5			5
3.	Μάρκετινγκ Τουρ. Επιχειρ.	Υ	4			4
4.	Διοικ. Ανθρωπ. Πόρων	Υ	3			3
	Δύο από τα παρακάτω μαθήματα					
1.	Τουρ. Ανάπτ. & Σχεδιασμ.	ΕΥ	4			4
2.	Διαχείριση Ελεύθ. Χρόνου	ΕΥ	4			4
3.	F/B Management	ΕΥ	4			4
4.	Αειφορία- Εναλ. Μορφές	ΕΥ	4			4
	ΣΥΝΟΛΟ		24			24
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Έρευνα Τουριστ. Αγοράς	Υ	4			4
2.	Οργ.- Διοικ. Τουριστ. Επιχειρ	Υ	5			5
3.	Μάρκετινγκ Τουρ. Επιχειρ.	Υ	4			4
4.	Διοικ. Ανθρωπ. Πόρων	Υ	3			3
	Δύο από τα παρακάτω μαθήματα					
1.	Τουρ. Ανάπτ. & Σχεδιασμ.	ΕΥ	4			4
2.	Διαχείριση Ελεύθ. Χρόνου	ΕΥ	4			4
3.	F/B Management	ΕΥ	4			4
4.	Αειφορία- Εναλ. Μορφές	ΕΥ	4			4
	ΣΥΝΟΛΟ		24			24
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Αγγλική Τουρ. Ορολογία	Υ	3	2		5
2.	Τουριστική Πολιτική	Υ	4			4
3.	Συστ. Κρατ. με Η/Υ -CRS	Υ	3	2		5
	Δύο από τα παρακάτω μαθήματα					
1.	Επιχ/κες Επικοινωνίες	ΕΥ	4			4
2.	Ξενοδοχειακή Λογιστική	ΕΥ	4			4

3.	Τουριστικό Μάρκετινγκ	EY	4			4
4.	Ταξιδιωτικοί Οδηγοί	EY	4			4
	ΣΥΝΟΛΟ		18	4		22
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Σεμινάριο Τελειοφοίτων		6			6
2.	Τουρ. Διαφ. & Δημόσιες Σχέσεις		4			4
3.	Αεροπορικοί Ναύλοι		3	2		5
	Δύο από τα παρακάτω μαθήματα					
1.	Οργάνωση Συνεδρίων		4			4
2.	Προγραμματισμός Εκτέλ. Ταξιδίων		4			4
3.	Αγροτουρισμός		4			4
4.	Γαλλική Τουριστική Ορολογία		2	2		4
5.	Γερμανική Τουριστική Ορολογία		2	2		4
6.	Ιταλική Τουριστική Ορολογία		2	2		4
	ΣΥΝΟΛΟ		15	8		23

Ζ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΛΑΡΙΣΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Οικονομικά μαθηματικά	Υ	5			5
2.	Αρχές Τουρισμού	Υ	6			6
3.	Μικροοικονομική	Υ	5			5
4.	Εισαγωγή στη πληροφορική	Υ	2	4		6
5.	Γενική Λογιστική	Υ	5			5
6.	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	ΕΥ	3			3
7.	Δεοντολογία επαγγέλματος	ΕΥ	3			3
	ΣΥΝΟΛΟ		26	4		30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Λογιστική Εταιριών	Υ	5			5
2.	Επιχειρήσεις Μαζικής Σίτισης	Υ	3	2		5
3.	Στατιστική Επιχειρήσεων	Υ	3	2		5
4.	Τουριστική Παγκόσμια Γεωγραφία	Υ	5			5
5.	Μακροοικονομική	Υ	5			5
6.	Εμπορικό Δίκαιο	ΕΥ	5			5
7.	Οργανισμοί και Φορείς του Τουρισμού	ΕΥ	5			5
	ΣΥΝΟΛΟ		19	4		23
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Υ	5			5
2.	Τουριστική Νομοθεσία	Υ	5			5
3.	Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων	Υ	5			5

4.	Οργάνωση Προμηθειών Σίτισης	Υ	3	2		5
5.	Μαζική Παραγωγή Εδεσμάτων	Υ	3	2		5
6.	Αρχιτεκτονική Εγκαταστάσεων Διαμονής	ΕΥ	5			5
7.	Επιχειρησιακές Επικοινωνίες Τουριστικών Επιχειρήσεων	ΕΥ	5			5
	ΣΥΝΟΛΟ		26	4		30
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Κοστολόγηση-Έλεγχος	Υ	5			5
2.	Λειτουργία Υποδοχής Ι	Υ	3			3
3.	Υπηρεσία Ορόφων	Υ	5			5
4.	Διοίκηση Τουριστικών Επιχ.Ι- Τουριστικά Γραφεία	Υ	5			5
5.	Οργάνωση-Λειτουργία Εστιατορίου	Υ	4	3		7
6.	Ψυχαγωγία-Άθληση Πελατών	ΕΥ	5			5
7.	Ταξιδιωτική Οδηγοί	ΕΥ	5			5
8.	Εργατικό Δίκαιο	ΕΥ	5			5
	ΣΥΝΟΛΟ		27	3		30
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ						
		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστικό Μάρκετινγκ	Υ	5			5
2.	Αγγλικά Ορολογία Ι	Υ	5			5
3.	Λειτουργία Υποδοχής ΙΙ	Υ	5			5
4.	Ποτά -Οινολογία	Υ	3	4		7
5.	Συστήματα Κρατήσεων με Η/Υ	Υ	3			3
6.	Γαλλικά Ορολογία Ι	ΕΥ	5			5
7.	Γερμανικά Ορολογία Ι	ΕΥ	5			5
8.	Ιταλικά Ορολογία Ι	ΕΥ	5			5
	ΣΥΝΟΛΟ		26	4		30

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Αγγλικά Ορολογία II	Υ	6			6
2.	Τουριστικές Εφαρμογές με Η/Υ	Υ	3			3
3.	Ξενοδοχειακό Μάρκετινγκ	Υ	5			5
4.	Αεροπορικοί Ναύλοι	Υ	6			6
5.	Επεξεργασία Στατιστικών Δεδομ.	ΕΥ	4			4
6.	Οικονομοτεχνικές Μελέτες	ΕΥ	4			4
7.	Γαλλικά Ορολογία II	ΕΥ	6			6
8.	Γερμανικά Ορολογία II	ΕΥ	6			6
9.	Ιταλικά Ορολογία II	ΕΥ	6			6
	ΣΥΝΟΛΟ		30			30

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

		Κ.Μ	Θ	Ε	Α.Π	Ω.Ε
1.	Τουριστική Οικονομία	Υ	6			6
2.	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ	4			4
3.	Οργάνωση Συνεδρίων-Εκδηλώσεων	Υ	6			6
4.	Διοίκηση Τουρ. Επιχ. II – Ξενοδ. Επιχειρ.	Υ	6			6
5.	Τουριστική Κοινωνιολογία	Υ	6			6
6.	Διοικ. Ολικής Ποιότητας-Επιχειρηματικότητα	ΕΥ	2			2
7.	Ορολογία Ειδικότητας-Γαλλικά	ΕΥ	2			2
8.	Ορολογία Ειδικότητας-Γερμανικά	ΕΥ	2			2
9.	Ορολογία Ειδικότητας-Ιταλικά	ΕΥ	2			2
	ΣΥΝΟΛΟ		32			32

Συμπεράσματα από την παρουσίαση των Προγραμμάτων Σπουδών των ΤΕΙ

Το κάθε ΤΕΙ λειτουργεί αυτόνομα όσο αφορά στο σχεδιασμό του Προγράμματος Σπουδών και τη διάταξη των διδασκόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Παρατηρούνται διαφορές στα εργαστηριακά μαθήματα, στα μαθήματα ειδικής τουριστικής παιδείας, στα προαπαιτούμενα μαθήματα καθώς επίσης και στο σύνολο των διδακτικών ορών ανά εξάμηνο.

Φοίτηση

Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5^η Ιουλίου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έτος περιλαμβάνει δυο αυτοτελείς διδακτικές περιόδους ή διδακτικά εξάμηνα. Το χειμερινό εξάμηνο που αρχίζει κατά το τρίτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό που αρχίζει στο τέλος Φλεβάρη και λήγει στις 5 Ιουλίου του ίδιου έτους. Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 15 εβδομάδες διδασκαλίας. Μετά τη λήξη κάθε διδακτικού εξαμήνου, ακολουθούν δυο περίοδοι εξετάσεων με διάρκεια δυο εβδομάδων η καθεμία. Η δεύτερη εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου γίνεται το πρώτο 15ήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου διδακτικού έτους.

Οι σπουδαστές των ΤΕΙ, προκειμένου να αποκτήσουν το πτυχίο τους, εκπονούν, υποχρεωτικά, πτυχιακή εργασία, υπό την επίβλεψη του εκπαιδευτικού προσωπικού, σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με τα πραγματικά προβλήματα της παραγωγής και των υπηρεσιών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου, είναι επίσης και η διεξαγωγή, από τους σπουδαστές ΤΕΙ εξάμηνης πρακτικής άσκησης μετά το πέρας των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων.

Η άσκηση αυτή στο επάγγελμα, πραγματοποιείται, τόσο σε θεσμοθετημένες θέσεις του δημοσίου τομέα, όσο και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, με την καταβολή αποζημίωσης και ειδικής ασφαλιστικής κάλυψης των ασκουμένων σπουδαστών, σε κάθε περίπτωση.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οι πτυχιούχοι του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας, στα πλαίσια της άσκησης του επαγγέλματος τους μπορούν να ασχοληθούν με τα παρακάτω αντικείμενα και δραστηριότητες.

- 1 Τροφοδοσία Ξενοδοχείων & Γενικότερα Επιστημονικών, Επισιτιστικών Μονάδων
- 2 Προμήθεια Τροφίμων, Ποτών και Εξοπλισμού
- 3 Προγραμματισμό Επιχειρηματικής Δραστηριότητας Τουριστικών Επιχειρήσεων
- 4 Χρηματοδότηση, Τουριστικών Επιχειρήσεων
- 5 Τήρηση Λογαριασμών Πελατών (Main Courante)
- 6 Εποπτεία Οροφών
- 7 Άσκηση εποπτείας & Διοίκησης στο Προσωπικό των Τουριστικών Επιχειρήσεων
- 8 Διαχείριση Επισιτιστικών Επιχειρήσεων
- 9 Παροχή Τουριστικών Πληροφοριών
- 10 Έκδοση Εισιτηρίων
- 11 Σχεδιασμός & Σύνθεση τουριστικού πακέτου
- 12 Σχεδιασμός & Εκτέλεση Ταξιδιού
- 13 Καθοδήγηση Ταξιδιωτικών Ομάδων (Tour Leaders)
- 14 Άσκηση Επαγγέλματος Υπευθύνου Διευθυντή Ξενοδοχειακής Επιχείρησης / Ταξιδιωτικού Γραφείου
- 15 Εκπόνηση Μελετών Σκοπιμότητας για την Ίδρυση -Επέκταση Τουριστικών Επιχειρήσεων

Συμπεράσματα και προτάσεις

Από την ανάλυση που προηγήθηκε σχετικά με την δομή, τη λειτουργία και τα

προγράμματα των Τμημάτων επιχειρήσεων των ΤΕΙ προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα, που συνοψίζονται παρακάτω :

1. Δημιουργία κατευθύνσεων που θα καλύπτουν τους επί μέρους κλάδους της Τουριστικής Βιομηχανίας. Στην επιλογή των κατευθύνσεων αποφασιστικό κριτήριο πρέπει είναι η χωροταξική διάταξη των Σχολών, ώστε να δημιουργηθούν σε περιοχές που υπάρχει επιχειρηματική δραστηριότητα της κατεύθυνσης για επί τόπου πρακτικές εφαρμογές.

2. Κατάλληλος συνδυασμός γενικών θεωρητικών μαθημάτων και ειδικών γνώσεων που αποκτούνται με πρακτική και εμπειρική εξάσκηση, η οποία προϋποθέτει ειδικές εγκαταστάσεις και τεχνικό εξοπλισμό.

3. Οργανική σύνδεση με ισόβαθμες Σχολές του εξωτερικού για ανταλλαγή εμπειριών, σπουδαστών και υποτρόφων για εξειδίκευση σε συγκεκριμένους τομείς της Τουριστικής βιομηχανίας.

4. Στελέχωση των Τμημάτων με εκπαιδευτικό προσωπικό εφαρμογών, που θα ανταποκρίνεται στα γνωστικά αντικείμενα των πρακτικών μαθημάτων των επί μέρους κατευθύνσεων.

5. Επαγγελματική κατοχύρωση των αποφοίτων των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων των ΤΕΙ, όμοια με εκείνη των αποφοίτων των κρατικών Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων.

4.4 ΜΕΤΑΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.4.1 ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΣΤΕ)

Οι Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης αποτελούν το εξειδικευμένο κρατικό φορέα παροχής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα. Έχουν τη μορφή του Ν.Π.Δ.Δ και εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Οι Σ.Τ.Ε περιλαμβάνουν σήμερα την πρώην Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων και τις Σχολές Ξεναγών.

Η νέα μορφή των Σχολών σηματοδοτεί και το σύγχρονο ρόλο τους για την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χώρα μας και τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων στον τουριστικό τομέα.

Στόχοι της πολιτικής των Σ.Τ.Ε

- 1 Η συστηματική παρακολούθηση των συνθηκών που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας και η προσαρμογή του εκπαιδευτικού έργου στις ανάγκες της αγοράς αυτής.
- 2 Η διαμόρφωση τομεακής πολιτικής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με ενιαία πρότυπα και υψηλή ποιότητα.
- 3 Η εξυπηρέτηση των στόχων της τουριστικής πολιτικής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος και τη δυναμική ανάπτυξη των τουριστικών επιχειρήσεων.

- 4 Η διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή και η αύξηση της απορρόφησης των αποφοίτων των Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης.
- 5 Η ενίσχυση της συνεργασίας σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο με τους τουριστικούς και τους εκπαιδευτικούς φορείς.
- 6 Η υποστήριξη της εθνικής προσπάθειας για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας.

4.4.2.1 ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου
2. Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Αγ. Νικολάου, Κρήτη

Προϋποθέσεις Φοίτησης

Οι προϋποθέσεις φοίτησης και η διαδικασία εισαγωγής ορίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ανάλογα με το εκάστοτε ισχύον Εθνικό Σύστημα Εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Φοίτηση

Η φοίτηση διαρκεί τρία έτη. Κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών

A) Τον **Θεωρητικό κύκλο**, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε σχολικού έτους και λήγει τον Ιούνιο του επομένου έτους.

B) Τον **Πρακτικό κύκλο**, που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει τον Ιούλιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου.

Οι μαθητές τοποθετούνται με μέρμινα της Σχολής σε επιλεγμένες Ξενοδοχειακές και Τουριστικές Επιχειρήσεις.

Μαθήματα Α' έτους

Εστιατοριακή Τέχνη, Οινολογία, Μπαρ. Μαγειρική, Εδεσματολόγιο, Εμπορευματογνωσία, Υγιεινή, Λογιστική. Τεχνικές Εγκαταστάσεις, Εργασιακές Σχέσεις, Τουριστική Γεωγραφία, Οροφοκομία, Ξένες Γλώσσες.

Μαθήματα Β' έτους

Ξενοδοχειακή Τέχνη, Main Courante, Οροφοκομία, Αλληλογραφία, Εδεσματολόγιο, Κοστολόγιο -Έλεγχος, Λογιστική, Management, Μηχανοργάνωση, Δακτυλογραφία/ επεξεργασία Κειμένου, Γενικές Αρχές Μάρκετινγκ, Η/Υ. Αρχές Οικονομικής, Οικονομική Επισιτιστικών Επιχειρήσεων, Ξένες Γλώσσες.

Μαθήματα Γ' έτους

Τουριστική Πολιτική, Ξενοδ. Μάρκετινγκ, Δημόσιες Σχέσεις, Management, Στατιστική, Αρχιτεκτ. Εξοπλισμός, Αρχές Δικαίου, Η/Υ, Διοικ. Λογιστική, Οικον. Μαθηματικά, Ξένες Γλώσσες.

(Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης)

1. Σχολή Ξεναγών

Εκπαιδευτικές Μονάδες

Σχολές Ξεναγών λειτουργούν μόνιμα στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Επίσης ανάλογα με τις ανάγκες της τοπικής τουριστικής αγοράς στο Ηράκλειο, την Μυτιλήνη, την Κέρκυρα και τη Ρόδο.

Προϋποθέσεις Φοίτησης

Η εισαγωγή γίνεται κατόπιν εξετάσεων. Δικαίωμα συμμετοχής στις εισαγωγικές εξετάσεις έχουν οι υπήκοοι κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαποί ελληνικής καταγωγής. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι Λυκείου.

Τα εξεταζόμενα μαθήματα είναι τα ακόλουθα:

- 1 Ξένες Γλώσσες
- 2 Έκθεση Ιδεών
- 3 Ιστορία της Ελλάδος
- 4 Γεωγραφία της Ελλάδος

Οι επιτυχόντες υποβάλλονται επίσης σε προφορική συνέντευξη.

Φοίτηση

Η φοίτηση διαρκεί δύομισι έτη. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία και εκπαιδευτικές επισκέψεις / εκδρομές.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει:

Κύρια μαθήματα: Προϊστορική Αρχαιολογία, Κλασσική Αρχαιολογία, Βυζαντινή Αρχαιολογία, Ιστορία της Τέχνης, Αρχαία, Βυζαντινή, Νεότερη Ιστορία.

Δευτερεύοντα μαθήματα: Βοτανική, Γεωγραφία, Γεωλογία –Παλαιοντολογία, Ελληνική Κοινωνία, Ελληνική Οικονομία, θρησκευσιολογία, Λαογραφία, Λαϊκή Τέχνη, Νεοελληνική Λογοτεχνία, Αρχαία Ελληνική Μυθολογία, Ιστορία Αρχ. Ελληνικού Θεάτρου, Ιστορία ελληνικής μουσικής & χορών, Τεχνική Ξενάγησης, κ.α.

2. Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης

3. Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και Τροφοδοσίας

4. Υπάλληλος Τουριστικού Γραφείου

5. Συνοδός Βουνού

6. Ειδικός θαλασσοθεραπείας - SPA

7. Ειδικός Λουτροθεραπείας – SPA

Εκπαιδευτικές μονάδες

- 1 Αθήνα

- 2 Ανάβυσσος Αττικής
- 3 Πειραιάς
- 4 Θεσσαλονίκη
- 5 Ηράκλειο
- 6 Ρόδος
- 7 Καλαμπάκα
- 8 Αιδηψός
- 9 Σάμος
- 10 Καστανιά Καρδίτσας
- 11 Σταυρούπολη Ξάνθης
- 12 Νεστόριο Καστοριάς

Προϋποθέσεις φοίτησης

Οι προϋποθέσεις φοίτησης , η διαδικασία εισαγωγής καθώς και ο αριθμός των εισαχθέντων, ορίζονται από προκήρυξη που δημοσιεύεται τον Ιούλιο κάθε έτους. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι Λυκείου και να γνωρίζουν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά ή ιταλικά)

Φοίτηση

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί τέσσερα εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών:

A) Τον **Θεωρητικό** , που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε έτους και λήγει τον Ιούνιο του επομένου έτους, και

B) Τον **Πρακτικό** , που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσής τους, αρχίζει τον Ιούλιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές τοποθετούνται για πρακτική άσκηση με μέριμνα της Σχολής σε ξενοδοχειακές

επιχειρήσεις, τουριστικά γραφεία, αεροπορικές εταιρείες, κρουαζιερόπλοια.

Διδασκόμενα Μαθήματα

2. Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης:

Α' εξάμηνο

Μαγειρική τέχνη I, Στοιχεία Ζαχαροπλαστικής I, Αρχές Οικονομικής, Εγκαταστάσεις -Εξοπλισμός Κουζίνας, Τροφογνώσια, Χρήση Η/Υ, Γαλλικά, Αγγλικά.

Β' εξάμηνο

Μαγειρική τέχνη II, Στοιχεία Ζαχαροπλαστικής II, Έλεγχος Εμπορευμάτων, Υγιεινή Τροφίμων, Χρήση Η/Υ, Στοιχεία Εστιατορικής, Διαιτητική, Γαλλικά, Αγγλικά.
Πρακτική άσκηση

Γ' εξάμηνο

Μαγειρική τέχνη III, Κοστολόγιο, Σύνθεση Μενού, Τεμαχισμός κρεάτων I, Οινολογία, Λογιστικά Πακέτα, Γαλλικά, Αγγλικά.

Δ' εξάμηνο

Μαγειρική τέχνη I V , Διακοσμητική Παρασκευασμάτων, Τεμαχισμός κρεάτων II, Γαλλικά, Αγγλικά.
Πρακτική άσκηση

3. Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και Τροφοδοσίας:

Α' εξάμηνο

Τουρισμός I, Οργάνωση -Λειτουργία Ξενοδοχείων I, Αρχές Οικονομικής, Χρήση Η/Υ, Αγγλικά, Γερμανικά.

Β' εξάμηνο

Τουρισμός II, Οργάνωση -Λειτουργία Ξενοδοχείων II, Οικονομική Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Οργάνωση -Λειτουργία Εστιατορίου, Οργάνωση -Λειτουργία

Μαγειρείου, Αγγλικά, Γερμανικά, Χρήση Η/Υ.

Πρακτική άσκηση

Γ' εξάμηνο

Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Λογιστική Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Bar -Οινολογία, Τροφογνωσία – Εδεσματολόγιο, Υγιεινή, Ξενοδοχειακές Εφαρμογές με Η/Υ, Αγγλικά, Γερμανικά.

Δ' εξάμηνο

Πρακτική άσκηση.

4. Υπάλληλος Τουριστικού Γραφείου:

Α' εξάμηνο

Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικού Γραφείου, Τουρισμός και Αεροπορική Βιομηχανία Μεταφορών, Ταξιδιωτική Γεωγραφία & Ταξιδιωτικοί Οδηγοί, Τουριστικό και Αεροπορικό Marketing , Αεροπορικό Δίκαιο και Διεθνείς Σχέσεις, Αεροπορικοί Ναύλοι, Μεταφορά Εμπορευμάτων Cargo ,Αρχές Λογιστικής, Χρήση Η/Υ, Αγγλικά – Τουριστική Ορολογία, Γαλλικά.

Πρακτική άσκηση

Β' εξάμηνο

Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικού Γραφείου, Τουρισμός και Αεροπορική Βιομηχανία Μεταφορών, Ταξιδιωτική Γεωγραφία & Ταξιδιωτικοί Οδηγοί, Τουριστικό και Αεροπορικό Marketing , Αεροπορικό Δίκαιο και Διεθνείς Σχέσεις, Αεροπορικοί Ναύλοι, Μεταφορά Εμπορευμάτων Cargo ,Τουριστικές Υπηρεσίες , Χρήση Η/Υ, Αγγλικά - Τουριστική Ορολογία, Γαλλικά.

Γ' εξάμηνο

Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικού Γραφείου, Ταξιδιωτική Γεωγραφία & Ταξιδιωτικοί Οδηγοί, Τουριστικό και Αεροπορικό Marketing , Αεροπορικοί Ναύλοι, Συστήματα Κρατήσεων CRS , Πακέτα Διακοπών/ Διαχείριση Εισερχόμενου Τουρισμού,

Αεροδρόμιο- Λειτουργία και Εξυπηρέτηση Πελατών, Αγγλικά - Τουριστική Ορολογία, Γαλλικά.

Δ' εξάμηνο

Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικού Γραφείου, Τουριστικό και Αεροπορικό Marketing , Αεροπορικοί Ναύλοι, Συστήματα Κρατήσεων CRS , Πακέτα Διακοπών/ Διαχείριση Εισερχόμενου Τουρισμού, Αεροδρόμιο- Λειτουργία και Εξυπηρέτηση Πελατών, Αγγλικά - Τουριστική Ορολογία, Γαλλικά.
Πρακτική άσκηση

5. Συνοδός βουνού:

Α' εξάμηνο

Εισαγωγή στον Τουρισμό – Στοιχεία Τουριστικής Νομοθεσίας, Φυσική γεωγραφία της Ελλάδας-Ορεινές προστατευόμενες περιοχές, Ελληνική Πολιτιστική κληρονομιά – Παραδοσιακοί ορεινοί οικισμοί, Αρχές διδακτικής και ηγεσίας ομάδας, Βασικές αρχές ορεινής πεζοπορίας I και II, Εισαγωγή στους Η/Υ, Αγγλικά

Β' εξάμηνο

Πρακτική άσκηση

Φυσικό περιβάλλον – Οικολογία-Γεωλογία – Ορεινή χλωρίδα και πανίδα, Προσανατολισμός – Στοιχεία Μετεωρολογίας – Τηλεπικοινωνίες, Οικονομική Διαχείριση δραστηριοτήτων, Πρώτες βοήθειες – Αντιμετώπιση ατυχημάτων, Βασικές αρχές αναρρίχησης, Βασικές αρχές ορεινής πεζοπορίας I και II, Αρχές Διοίκησης, Αγγλικά.

Γ' εξάμηνο

Μάρκετινγκ ορεινού τουρισμού, Κατάβαση φαραγγιών, Κατασκήνωση και υπαίθρια διανυκτέρευση στο βουνό, Σύνθετες τεχνικές συνοδείας βουνών & εκπαίδευσης, Στοιχεία διάσωσης ατόμων στο βουνό – Διαχείριση εκτάκτων καταστάσεων, Υπαίθριες δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου – Αναψυχή στο βουνό, Αγγλικά.

Δ' εξάμηνο

Πρακτική Άσκηση

6. Ειδικός θαλασσοθεραπείας – spa:

Α' εξάμηνο

Φυσικοί πόροι, Γεωθερμία – Τεκτονική Ηφαιστειότητα, Υδρογεωλογία και Γεωθερμία των Θερμομεταλλικών πηγών, Χημεία Ιαματικών Θερμομεταλλικών και ποσίμων νερών, Αξιοποίηση και προστασία των Ιαματικών πηγών, Περιβάλλον και ποιότητα ζωής – περιβαλλοντικά προβλήματα, Περιβαλλοντική Διαχείριση σε Τουριστικές Μονάδες, Ειδικές και Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Τεχνολογία Σύγχρονων υδρολουτροθεραπευτηρίων και SPA , Αγγλικά, Γερμανικά.

Β' εξάμηνο

Ιστορία και Αρχές της θαλασσοθεραπείας και Ιαματικής υδρολουτροθεραπείας και θαλασσοθεραπείας, Κλίμα-Ιατρική Βιοκλιματολογία, Θεραπευτικές ενδείξεις ιαματικών προϊόντων θαλάσσης, Ιατρικές ειδικότητες και Ιαματική Θαλασσοθεραπεία, Φαρμακολογικές ιδιότητες των Ιαματικών νερών και προϊόντων αυτών, Ποσιθεραπεία Ιαματικών μεταλλικών και φυσικών υδάτων, Μορφές Υδρολουτροθεραπείας και είδη λούσεων, Σύνταξη προγράμματος Υδροθεραπείας – Θαλασσοθεραπείας,, Υγιεινή Υδροθεραπείας – θαλασσοθεραπείας, Υγιεινή Υδρολουτροθεραπευτηρίων- SPA , Πρώτες Βοήθειες, Αγγλικά, Γερμανικά,

Πρακτική άσκηση

Γ' εξάμηνο

Φυσικοθεραπεία – Ηλεκτροθεραπεία – Είδη λούσεων, Διαρρύθμιση και Τεχνική χώρων, τμημάτων Υδρολουτροθεραπείας, Αποκατάσταση – Κινησιολογία, Προληπτική Ιατρική – Αναζωογόνηση, Φάρμα ομορφιάς – SPA , Φυσική Αγωγή – Γυμναστική – Περίπατοι Υγείας, Ειδική Διατροφή – Ψυχολογία, Τονωτική εκγύμναση προετοιμασίας αθλητών – Προπόνηση, Marketing θεραπευτικού Τουρισμού, Διοίκηση Υδρολουτροθεραπευτηρίων- Νομικό Πλαίσιο-Κανονισμοί, Αγγλικά, Γερμανικά

Δ' εξάμηνο

Πρακτική Άσκηση

7. Ειδικός Λουτροθεραπείας – SPA:

Α' εξάμηνο

Φυσικοί πόροι, Γεωθερμία – Τεκτονική Ηφαιστειότητα, Υδρογεωλογία και Γεωθερμία των Θερμομεταλλικών πηγών, Χημεία Ιαματικών Θερμομεταλλικών και ποσίμων νερών, Αξιοποίηση και προστασία των Ιαματικών πηγών, Περιβάλλον και ποιότητα ζωής – περιβαλλοντικά προβλήματα, Περιβαλλοντική Διαχείριση σε Τουριστικές Μονάδες, Ειδικές και Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Τεχνολογία Σύγχρονων υδρολουτροθεραπευτηρίων και SPA , Παγκόσμια Ανάπτυξη στον Ιαματικό Θεραπευτικό Τουρισμό – SPA , Αγγλικά, Γερμανικά.

Β' εξάμηνο

Ιστορία και Αρχές της θαλασσοθεραπείας και Ιαματικής υδρολουτροθεραπείας, Κλίμα – Ιατρική Βιοκλιματολογία, Θεραπευτικές ενδείξεις ιαματικών προϊόντων θαλάσσης, Ιατρικές ειδικότητες και Ιαματική Θαλασσοθεραπεία, Φαρμακολογικές ιδιότητες των Ιαματικών νερών και προϊόντων αυτών, Ποσιθεραπεία Ιαματικών μεταλλικών και φυσικών υδάτων, Μορφές Υδρολουτροθεραπείας και είδη λούσεων, Σύνταξη προγράμματος Υδρολουτροθεραπείας – Θαλασσοθεραπείας, Υγιεινή Υδρολουτροθεραπευτηρίων και SPA , Πρώτες Βοήθειες, Αγγλικά, Γερμανικά. Πρακτική άσκηση.

Γ' εξάμηνο

Φυσικοθεραπεία – Ηλεκτροθεραπεία – Είδη λούσεων, Διαρρύθμιση και Τεχνική χώρων , τμημάτων Υδρολουτροθεραπείας και θαλασσοθεραπείας, Αποκατάσταση – Κινησιολογία, Προληπτική Ιατρική – Αναζωογόνηση, Φάρμα ομορφιάς – SPA , Φυσική Αγωγή – Γυμναστική –Περίπατοι Υγείας, Ειδική Διατροφή – Ψυχολογία, Τονωτική εκγύμναση προετοιμασίας αθλητών – Προπόνηση, Marketing θεραπευτικού Τουρισμού,

Διοίκηση Υδρολουτροθεραπευτηρίων – Νομικό πλαίσιο – Κανονισμοί, Αγγλικά, Γερμανικά.

Δ' εξάμηνο

Πρακτική Άσκηση.

4.5 ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 1 Ξενοδοχειακή - Εστιατορική Τεχνική
- 2 Μαγειρική Τέχνη
- 3 Ζαχαροπλαστική Τέχνη

Αναλυτικά:

I. Ξενοδοχειακή - Εστιατορική Τεχνική

Εκπαιδευτικές Μονάδες

- 1 Αναβύσσου, Αττικής
- 2 Ηρακλείου
- 3 Ρόδου
- 4 Κέρκυρας
- 5 Γαλαξιδίου
- 6 Θράκης
- 7 Ναυπλίου
- 8 Μακεδονίας

Προϋποθέσεις Φοίτησης.

Οι προϋποθέσεις φοίτησης και η διαδικασία εισαγωγής καθώς και ο αριθμός

των εισαχθέντων ορίζονται από προκήρυξη που δημοσιεύεται στο τέλος Μαΐου αρχές Ιουνίου κάθε έτους. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον Α Λυκείου και να γνωρίζουν μια ξένη γλώσσα.

Φοίτηση

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί δύο έτη. Κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει δυο κύκλους σπουδών.

A) Τον **Θεωρητικό**, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε σχολικού έτους και λήγει τον Μάιο του επομένου έτους

B) Τον **Πρακτικό**, που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει τον Ιούνιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές τοποθετούνται με μέριμνα της Σχολής σε επιλεγμένες Ξενοδοχειακές μονάδες.

Μαθήματα Α' έτους

Τεχνικές και Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων, Αρχές Λειτουργίας Ξενοδοχειακών Μονάδων, Στοιχεία Μαγειρικής, Οροφοκομία, Μπαρ, Οινολογία, Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασιακών Χώρων, Τουρισμός, Μαθήματα Γενικής Παιδείας, Ξένες Γλώσσες.

Μαθήματα Β' έτους

Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων, Λειτουργία Υποδοχής Ξενοδοχείου, Μηχανοργάνωση Υποδοχής, Οροφοκομία, Έλεγχος -Κοστολόγηση, Σύνθεση Εδεσματολογίου, Τουριστικό Μάρκετινγκ -Πωλήσεις, Εργασιακές Σχέσεις, Τουρισμός - Πολιτισμός, Μαθήματα Γενικής Παιδείας, Ξένες Γλώσσες.

2. Μαγειρική Τέχνη

Εκπαιδευτικές Μονάδες

- 1 Αναβύσσου, Αττικής
- 2 Μακεδονίας
- 3 Ηρακλείου
- 4 Ρόδου
- 5 Κέρκυρας
- 6 Γαλαξιδίου

Προϋποθέσεις Φοίτησης

Οι προϋποθέσεις φοίτησης και η διαδικασία εισαγωγής καθώς και ο αριθμός των εισαχθέντων ορίζεται από την προκήρυξη που δημοσιεύεται στο τέλος Μαΐου με αρχές Ιουνίου κάθε έτους. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον Ά Λυκείου και να γνωρίζουν μια ξένη γλώσσα.

Φοίτηση

Η φοίτηση διαρκεί δύο έτη. Κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών.

A) Τον **Θεωρητικό**, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε σχολικού έτους και λήγει τον Μάιο του επομένου έτους.

B) Τον **Πρακτικό**, που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει τον Ιούνιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές τοποθετούνται με μέριμνα της Σχολής σε επιλεγμένες Ξενοδοχειακές μονάδες.

Μαθήματα Α' έτους

Μαγειρική Τέχνη, Ζαχ/στική Τέχνη, Τροφογνωσία, Στοιχεία Εστιατορικής, Εγκαταστάσεις – Εξοπλισμός, Ανθρώπινες - Εργασιακές Σχέσεις, Γαλλικά, Μαθήματα Γενικής Παιδείας.

Μαθήματα Β' έτους

Μαγειρική Τέχνη, Ζαχ/στική Τέχνη, Τεμαχισμός, Διαιτολογία - Εδεσματολόγιο, Υγιεινή Χώρων Τροφίμων, Έλεγχος Κοστολόγησης, Τουρισμός- Πολιτισμός, Γαλλικά, Μαθήματα Γενικής Παιδείας.

3. Ζαχαροπλαστική Τέχνη

Εκπαιδευτικές μονάδες

- 1 Αναβύσσου (Αττικής)
- 2 Μακεδονίας
- 3 Ηρακλείου
- 4 Ρόδου

Προϋποθέσεις φοίτησης

Οι προϋποθέσεις φοίτησης και η διαδικασία εισαγωγής καθώς και ο αριθμός των εισαχθέντων ορίζονται από προκήρυξη που δημοσιεύεται στο τέλος Μαΐου αρχές Ιουνίου κάθε έτους.

Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον Α Λυκείου και να γνωρίζουν μια ξένη γλώσσα.

Φοίτηση

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί δύο έτη. Κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών

A) Τον **θεωρητικό**, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε σχολικού έτους και λήγει τον Μάιο του επομένου έτους, και

B) Τον **Πρακτικό**, που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης τους, αρχίζει τον Ιούνιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές τοποθετούνται με μέριμνα της Σχολής σε επιλεγμένες Ξενοδοχειακές μονάδες.

Μαθήματα Α' έτους

Ζαχαροπλαστική Τεχνική, Στοιχεία Μαγειρικής Τέχνης, Εγκαταστάσεις εξοπλισμός, Υγιεινή, Ανθρώπινες - Εργασιακές Σχέσεις, Τροφογνωσία, Γαλλικά, Μαθήματα Γενικής Παιδείας

Μαθήματα Β' έτους

Ζαχαροπλαστική Τέχνη, Στοιχεία Μαγειρικής Τέχνης, Αρτοποιία, Διαιτολογία – Εδεσματολόγιο, Υγιεινή Χώρων τροφίμων, Έλεγχος-Κοστολόγηση, Τουρισμός – Πολιτισμός, Γαλλικά, Μαθήματα Γενικής Παιδείας.

1 Τμήματα Εξειδίκευσης

1. Παρέχεται επιπλέον κατάρτιση για αποφοίτους τμημάτων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης
2. Μαγειρική Τέχνη - Ελληνική Παραδοσιακή Κουζίνα
3. Οργάνωση - Λειτουργία Υποδοχής
4. Οργάνωση - Λειτουργία Επισιτιστικών Επιχειρήσεων
5. Οργάνωση - Λειτουργία Ορόφων
6. Οργάνωση - Λειτουργία Μπαρ - Οινολογία

2 Μετεκπαίδευση Εργαζομένων

Κάθε χρόνο οι ΣΤΕ λειτουργούν σε διάφορες πόλεις της χώρας τμήματα

Μετεκπαίδευσης (επιμόρφωσης), για τους ήδη εργαζομένους σε τουριστικά επαγγέλματα, οι οποίοι έχουν μόνον εμπειρική γνώση του αντικειμένου εργασίας τους.

Οι μετεκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να συστηματοποιήσουν και να συμπληρώσουν τις τεχνικές ικανότητες τους με τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις, ώστε να βελτιώσουν την απόδοσή τους στην παροχή υπηρεσιών.

Φοίτηση:

Τα μαθήματα ξεκινούν στα μέσα Οκτωβρίου και τελειώνουν τέλος Μαρτίου.

4.6 ΔΗΜΟΣΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης ιδρύθηκαν με το Ν. 2009/1992.(ΦΕΚ τ.Α/18/14.2.92), με σκοπό την παροχή επαγγελματικής κατάρτισης και την πιστοποίηση της κατάρτισης αυτής με την χορήγηση επίσημου κρατικού τίτλου σπουδών αναγνωρισμένου στην Ελλάδα και στις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα διάφορα Τμήματα των ΙΕΚ στα οποία ανήκουν και εκείνα των τουριστικών επαγγελμάτων, μπορούν να παρακολουθήσουν απόφοιτοι Ενιαίου, Επαγγελματικού ή Πολυκλαδικού Λυκείου. Ειδικά για τους υποψηφίους Μεταφορών και Τουρισμού, απαραίτητη είναι και γνώση της Αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον First Certificate. Η επιλογή στα δημόσια ΙΕΚ γίνεται με το σύστημα των μορίων και με κριτήρια την βαθμολογία του απολυτηρίου, την ηλικία την τυχούσα επαγγελματική προϋπηρεσία και την οικογενειακή κατάσταση). Ο νέος θεσμός των ΙΕΚ εξασφαλίζει στους σπουδαστές αναβολή στράτευσης, ασφάλιση κατά παντός ατυχήματος και πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Η οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων ΙΕΚ, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας καθώς και η εποπτεία των ιδιωτικών, ανήκει στον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ) που ιδρύθηκε με τον ίδιο νόμο για να υλοποιήσει το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Οι προσφερόμενες από τα κρατικά ΙΕΚ ειδικότητες στον τουριστικό τομέα είναι δύο:

α) Η διάρκεια σπουδών της ειδικότητας του ειδικού ξενοδοχειακών υπηρεσιών και τροφοδοσίας είναι 4 εξάμηνα, από τα οποία το τελευταίο αναφέρεται σε πρακτική

άσκηση σε επιλεγμένα ξενοδοχεία. Το εβδομαδιαίο ωρολογιακό πρόγραμμα των διδασκομένων μαθημάτων κατά εξαμήνο, έχει ως εξής:

Μαθήματα 1ου εξαμήνου	Ώρες
1. Αρχές Οικονομικής	4
2. Τουρισμός I	4
3. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχείων	6
4. Αγγλικά	4
5. Γερμανικά	4
6. Η/Υ - Ξενοδοχειακές Εφαρμογές	4
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ	25
Μαθήματα 2ου εξαμήνου	Ώρες
1. Οικονομική Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	6
2. Τουρισμός II	2
3. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχείων II	3
4. Οργάνωση και Λειτουργία Εστιατορίου	5
5. Οργάνωση και Λειτουργία Μαγειρείου	3
6. Αγγλικά	2
7. Γερμανικά	2
8. Η/Υ - Ξενοδοχειακές Εφαρμογές	2
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ	25

Μαθήματα 3ου εξαμήνου	Ώρες
1. Λογιστική Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	4
2. Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	4
3. Β Α Ρ. – Οινολογία	6
4. Τροφογνωσία – Εδεσματολόγιο	2
5. Υγιεινή	2
6. Αγγλικά	2
7. Γερμανικά	3

8. Η/Υ - Ξενοδοχειακές Εφαρμογές	2
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ	25
Μαθήματα 4ου εξαμήνου	Ώρες
Πρακτική άσκηση	
1. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχείων Ι	28
2. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχείων ΙΙ	14
3. Οργάνωση και Λειτουργία Εστιατορίου	42
4. Οργάνωση και Λειτουργία Μαγειρείου	12
5. BAR – Οινολογία	56
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	154

Τα λειτουργούντα τμήματα με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας που συστήθηκαν ύστερα από εισήγηση του ΟΕΕΚ Τμήματα ειδικού ξενοδοχειακών υπηρεσιών και τροφοδοσίας, είναι τα ακόλουθα κατά γεωγραφική περιφέρεια:

1. Αττική (Πειραιά)
2. Κεντρική Μακεδονία (Θέρμης, Κατερίνης)
3. Δυτική Μακεδονία (Καστοριάς)
4. Στερεά Ελλάδα (Χαλκίδας)
5. Θεσσαλία (Βόλου)
6. Ήπειρος (Πρέβεζας)
7. Δυτική Ελλάδα (Καλαβρύτων, Πάτρας)
8. Πελοπόννησος (Αργολίδας)
9. Κρήτη (Ρεθύμνου, Χανίων)
10. Νησιά (Μυτιλήνης, Ρόδου, Σύρου)

β) Ως προς την άλλη ειδικότητα του ειδικού τουριστικού πρακτορείου, και αυτή διαρκεί 4

εξάμηνα με τα ακόλουθα διδασκόμενα εβδομαδιαίως μαθήματα κατά εξάμηνο (Α,Β,Γ,Δ):

Μαθήματα εξαμήνων (Εξάμηνο)	Ώρες			
	Α	Β	Γ	Δ
1. Χρήση Η/Υ	(2)	2(2)	-	-
2. Αγγλικά για Επιχειρήσεις και Τουριστική Ορολογία	3	3	3	3
3. Τουρισμός και Αεροπορική Βιομηχανία Μεταφορών	3	3	-	-
5. Ταξιδιωτική Γεωγραφία και Ταξιδιωτικοί Οδηγοί	3	3	2	-
5. Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικού γραφείου και Αεροπορικής Εταιρίας	2	2	2(1)	3(3)
6. Τουριστικό και Αεροπορικό Marketing	3	3	3(1)	2(2)
7. Αεροπορικοί Ναύλοι	3	3	3	3(2)
8. Αεροπορικό Δίκαιο και Διεθνείς σχέσεις (IATA,UFTAA,ICAO,BSP)	2	-	-	-
9. Μεταφορά Εμπορευμάτων CARGO	3	-	-	-
10. Αρχές Λογιστικής	2	-	-	-
11. Συστήματα κρατήσεων CRS	-	-	3(1)	3(3)
12. Αεροδρόμιο - Λειτουργία - εξυπηρέτησ Πελατών	-	-	3(1)	4
13. Τουριστικές Υπηρεσίες		3(1)		
14. Δημιουργία Πακέτων Διακοπών – Διαχείριση Εισερχόμενου Τουρισμού			4	5(5)
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	26	22	23	23

Οι αριθμοί στις παρενθέσεις αφορούν τις ώρες εργαστηριακών μαθημάτων (πρακτική εξάσκηση).

Τα Τμήματα ειδικού τουριστικού γραφείου ανήκουν στα ακόλουθα ΙΕΚ κατά γεωγραφική περιφέρεια :

- 4 Αττική (Ηλιούπολης, Πειραιά, Χαλανδρίου)
- 5 Κεντρική Μακεδονία (Θέρμης)
- 6 Ήπειρος (Πρέβεζας)

7 Κρήτη (Μοιρών)

8 Νήσων (Κέρκυρας)

Στην έδρα κάθε Περιφέρειας λειτουργεί Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή (Τ.Σ.Ε.) από εκπροσώπους των εργοδοτών, των εργαζομένων και του ΟΒΕΚ, κύριο έργο της οποίας είναι η διερεύνηση και εκτίμηση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων της αγοράς εργασίας της περιφέρειας και η ιεράρχηση των επαγγελματικών ειδικοτήτων που πρέπει να λειτουργήσουν σε κάθε ΙΕΚ για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό. Αυτό σημαίνει πως ο τομέας του τουρισμού μπορεί να διευρυνθεί και με άλλες ειδικότητες που έχουν ανάγκη οι επί μέρους προορισμοί, όπως ειδικούς σε ομάδες ειδικών μορφών τουρισμού, στον επαγγελματικό τουρισμό (συνέδρια, εκθέσεις, incentives κ.τ.λ.), στο τουριστικό marketing κ.α.

Για κάθε ειδικότητα συγκροτείται Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, ενώπιον της οποίας εξετάζονται οι σπουδαστές για να λάβουν το δίπλωμα πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης μεταδευτεροβάθμιου εκπαιδευτικού επιπέδου. Ως προς τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΙΕΚ προωθείται Π.Δ. με το οποίο μετατρέπεται σε εσωτερικό δίκαιο η σχετική οδηγία 92/51/ΕΟΚ και ρυθμίζεται το θέμα.

Το διδακτικό προσωπικό των ΙΕΚ είναι ωρομίσθιο και προέρχεται κυρίως από τα ΕΠΑΛ και από την ελεύθερη αγορά εργασίας ειδικών επιστημόνων, θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στις τουριστικές ειδικότητες, επειδή δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί με γνωστικό αντικείμενο τον τουρισμό. Το ίδιο συμβαίνει και με την έλλειψη βιβλίων των μαθημάτων που διδάσκονται στις ειδικότητες του τουρισμού.

Τέλος θα πρέπει να τονιστεί ακόμα ότι τα Τμήματα για τους ειδικούς ξενοδοχειακών υπηρεσιών και τροφοδοσίας, αντιμετωπίζουν προβλήματα εξασφάλισης των ξενοδοχείων για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών στο εστιατόριο, την κουζίνα και το BAR, επειδή η άσκηση γίνεται στην περίοδο της αιχμής και η ομαδική υπό τον καθηγητή παρουσία των σπουδαστών στους χώρους αυτούς παρεμποδίζει την ομαλή λειτουργία

τους.

4.6.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από την ανάλυση που προηγήθηκε στον τομέα των ειδικοτήτων του τουρισμού που προσφέρονται από τα κρατικά ΙΕΚ προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα και παράλληλα εντοπίστηκαν κάποιες αδυναμίες από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του θεσμού, που πρέπει ν' αντιμετωπιστούν με ενέργειες που διατυπώνονται στη συνέχεια υπό μορφή προτάσεων. Τα γενικά λοιπόν συμπεράσματα και οι προτάσεις συνοψίζονται παρακάτω:

1. Ο θεσμός γενικά των ΙΕΚ θεωρείται επιτυχημένος γιατί αποτελεί μία ενδιάμεση βαθμίδα μεταξύ δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που δίνει τη δυνατότητα στους νέους να εφοδιαστούν με τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ν' αποκτήσουν ένα σταθερό επάγγελμα, όπως αυτά του τουριστικού τομέα.

2. Τα ΙΕΚ με την περιφερειακή διάταξη που έχουν αντλώντας τους σπουδαστές από τον τόπο τους και την ελαστικότητα που διαθέτουν στην προσαρμογή τους στις εκάστοτε δημιουργούμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, αποτελούν ιδιαίτερα χρήσιμο θεσμό για τουριστικές περιοχές, όπου η ζήτηση ειδικοτήτων τουριστικών επαγγελμάτων είναι μεγαλύτερη από την προσφορά μέσω των εθνικής εμβέλειας επαγγελματικών Σχολών.

3. Από την μέχρι τώρα λειτουργία των Τμημάτων για ειδικότητα του τουριστικού τομέα, προέκυψαν και ορισμένα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, όπως :

α) Έλλειψη ειδικευμένου στα τουριστικά θέματα διδακτικού προσωπικού που επιτείνεται και από το γεγονός ότι και οι ελάχιστοι καθηγητές που διαθέτουν τις τεχνικές - επαγγελματικές γνώσεις, δεν έχουν την απαραίτητη παιδαγωγική παιδεία.

β) Έλλειψη διδακτικών βιβλίων, που αποτελεί γενικότερο πρόβλημα για όλες τις βαθμίδες

της τουριστικής εκπαίδευσης. Η Διοίκηση των κρατικών Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών προωθεί διαδικασία για τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων για τις ανάγκες των Σχολών της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

γ) Το θέμα της πρακτικής εκπαίδευσης μπορεί να αντιμετωπιστεί σε συνεργασία με τις κατά τόπους εργατικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των ξενοδόχων και πρακτόρων καθώς και με τις κρατικές ΤΕΣΤΕ, που διαθέτουν εγκαταστάσεις μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής για τις αντίστοιχες ειδικότητες.

4.7 ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Υφιστάμενη κατάσταση

Τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, είναι ιδιωτικές Σχολές αδιαβάθμιτες μη αναγνωρισμένες από το κράτος, οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εμπορίου, ενώ τα προγράμματα σπουδών τους και γενικά η οργάνωση και λειτουργία τους, ρυθμίζονται χωρίς την παρέμβαση του Υπουργείου Παιδείας.

Τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών απευθύνονται κυρίως σε αποφοίτους Λυκείου και η διάρκεια σπουδών κυμαίνεται από 1 έως 4 έτη. Στους αποφοίτους χορηγούνται βεβαιώσεις σπουδών και όχι τίτλοι αφού δεν είναι αναγνωρισμένα ιδρύματα. Από τα τέλη του 1990 πολλά από τα Εργαστήρια αυτά έχουν υπογράψει συμβάσεις συνεργασίας, με Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού, δίδοντας έτσι τη δυνατότητα στους αποφοίτους τους, εφόσον το επιθυμούν, να συνεχίσουν τις σπουδές τους και ν' αποκτήσουν Πανεπιστημιακό δίπλωμα στο εξωτερικό, το οποίο όμως δεν αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές (ΔΙΚΑΤΣΑ). Το θέμα αυτό εκκρεμεί στο Σ.Τ.Ε. ύστερα από προσφυγή κατόχων τέτοιων τίτλων, οι οποίοι επικαλούνται το δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι λειτουργούντες ιδιωτικές σχολές τουριστικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα με τα αντίστοιχα προγράμματα τους είναι οι ακόλουθες:

- **ALPINE**

Η σχολή ιδρύθηκε το 1987 ως Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών, σύμφωνα με την επικείμενη νομοθεσία. Η σχολή συνεργάζεται με το ΙΗΤΤΙ (International Hotel and Tourism Training Institutes). Η σχολή χορηγεί τα αντίστοιχα προγράμματα μάθησης:

1. Swiss Diploma in Hotel Management Leading to Bournemouth University BA in International Hospitality & Tourism Management (top-up) degree. (Ελβετικό Δίπλωμα στην Διοίκηση ξενοδοχείων, το οποίο οδηγεί στην απόκτηση του πτυχίου BACHELOR OF ART σε συνεργασία με το Bournemouth University στην «Διεθνής Ξενοδοχειακή & Τουριστική Διοίκηση».

Κάτοχοι του ΙΗΤΤΙ/ALPINE διπλώματος στην διοίκηση ξενοδοχείων, έχουν τώρα την δυνατότητα να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους με την απόκτηση του Bachelor's Degree στο ALPINE campus στην Γλυφάδα, Ελλάδα, σε συνεχιζόμενη ή διακεκομμένη σειρά.

Η φοίτηση στη σχολή για την απόκτηση του διπλώματος στην Διοίκηση Ξενοδοχείου, είναι τριετής.

Το “**Swiss Diploma in Hotel Management**” καλύπτει όλα τα κύρια θεωρητικά και πρακτικά στοιχεία μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης, όπως επίσης και τις επιχειρησιακές ικανότητες που χρειάζονται, για να διοικήσει κανείς μια επιχείρηση με κέρδος. Η σχολή, ρίχνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιστήμη της οργάνωσης και διοίκησης, γι' αυτό και στα δύο πρώτα εξάμηνα, οι σπουδαστές της σχολής, απασχολούνται σε εντατικά προγράμματα πρακτικής εξάσκησης (23 εβδομάδες) σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

2. Η σχολή της ALPINE χορηγεί επίσης το “**Higher National Diploma**” (HND) in

Travel and Tourism Management - Διεθνές Δίπλωμα στην Διοίκηση Τουρισμού και Ταξιδιών.

Το Ανώτατο δίπλωμα στην “Διοίκηση Τουρισμού και Ταξιδιών” είναι ένα πρόγραμμα σπουδών 2 ετών, το οποίο σχεδιάστηκε για να εφοδιάσει τους σπουδαστές, με γνώση, μόρφωση και γενικές επιχειρησιακές ικανότητες, στοιχεία που χρειάζονται για ένα επιτυχημένο αποτέλεσμα στην διοίκηση και επιθεώρηση στις επιχειρήσεις τουρισμού και ταξιδιών. Κάτοχοι του διπλώματος BTEC-HND έχουν την δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους, για την απόκτηση του πτυχίου BA σε ένα από τα πολλά πανεπιστήμια στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το πρόγραμμα “Διοίκηση Τουρισμού και Ταξιδιών” καλύπτει μια περίοδο 2 ετών, κάθε χρόνος περιλαμβάνει 6 μήνες θεωρητικής πρακτικής, στην σχολή της ALPINE και ακολουθεί μία περίοδο πρακτικής εξάσκησης σε μία εταιρία ταξιδιών.

Το πιστοποιητικό της IATTA/UFTAA Foundation, το οποίο έχει κερδίσει βιομηχανική αναγνώριση στο χώρο του τουρισμού, είναι πολύ σημαντικό, για όσους επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις επαγγελματικές ικανότητες τους, ή να αρχίσουν καριέρα στην βιομηχανία ταξιδιών. Και περιλαμβάνει ένα από τα απαραίτητα που χρειάζονται, για να ανοίξει κανείς εξουσιοδοτημένος από την IATTA (International Association Travel Agent) τουριστικό γραφείο.

Αυτό το πρόγραμμα σχεδιάστηκε αρχικά για συμβούλους ταξιδιών που εργάζονται σε εξουσιοδοτημένα από την IATTA τουριστικά γραφεία, και είναι πολύ χρήσιμο για το προσωπικό στις αεροπορικές εταιρίες, τουριστικούς πράκτορες, που έρχονται καθημερινά σε επαφή με τουριστικούς πράκτορες. Επιπλέον αυτό το πρόγραμμα θα αποτελέσει σημαντικό προσόν για το προσωπικό μεγάλων εταιριών, που είναι υπεύθυνοι για τις ρυθμίσεις ταξιδιών και για σπουδαστές που επιθυμούν να κάνουν καριέρα στην ταξιδιωτική βιομηχανία. Παρακολουθώντας επιτυχώς το πρόγραμμα, οι σπουδαστές θα μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν τα αρχικά CTTF (Certificate Travel and Tourism Foundations) μετά το όνομα τους.

3. Επιπλέον η σχολή χορηγεί και το for **“Swiss Diploma in Culinary Arts for Chef Training”** - Ελβετικό Δίπλωμα Μαγειρικής.

Οι σπουδές για την απόκτηση αυτού του διπλώματος είναι 3ετής. Οι απόφοιτοι μπορούν να μεταγραφούν στο Johnson and Wales University στη περιοχή Providence των Η.Π.Α για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους με την απόκτηση του “Bachelor of Science Degree in Culinary Arts”.

4. Ένα άλλο πρόγραμμα σπουδών της ALPINE είναι και το **“Foundation Year in Hospitality Management”**. Αυτό το πρόγραμμα των 6 μηνών, έχει σχεδιαστεί για σπουδαστές που θέλουν να βελτιώσουν την αγγλική τους γλώσσα.

5. Ένα τελευταίο πρόγραμμα σπουδών είναι και το **“Distance Learning Program”- Μάθηση από απόσταση.**

2 Center International De Glion

Το European Center of Tourism Studies (Ευρωπαϊκό Κέντρο Τουριστικών Σπουδών) επέλεξε ένα ιδανικό χώρο για ξενοδοχειακή εκπαίδευση υψηλού επιπέδου: το **CORFU HOLIDAY PALACE**(Πρώην **Hilton**). Η πανέμορφη και αραδοσιακά τουριστική Κέρκυρα και το πολυτελές αυτό συγκρότημα φιλοξενούν στην Ελλάδα τη γνωστή Ελβετική Σχολή **Center International De Glion**. Το European Center of Tourism Studies προσφέρει με franchise από το 1993 το πρόγραμμα του Center International De Glion σε Έλληνες σε ξένους φοιτητές.

Το Center International De Glion εισήγαγε την πιο άρτια ξενοδοχειακή και τουριστική εκπαίδευση, που αποτελεί προϋπόθεση για μια γρήγορη και επιτυχημένη σταδιοδρομία στον ταχύτατα αναπτυσσόμενο κλάδο του τουρισμού. Η εκπαίδευση που προσφέρει, στηρίζεται στην παροχή πλήρους θεωρητικής γνώσης και στην απόκτηση

πλούσιας πρακτικής εμπειρίας. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Center International De Glion ακολουθεί κατά γράμμα το σύστημα και το περιεχόμενο του ελβετικού προγράμματος το οποίο οδηγεί μετά από σπουδές δύο ετών, στο **Diploma in Hospitality Administration**. (Δίπλωμα Διοίκησης Ξενοδοχείων)

Επαγγελματική Αποκατάσταση

Οι απόφοιτοι του European Center for Tourism Studies που λαμβάνουν το παραπάνω Diploma έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν:

1 Την άμεση ένταξη τους στο επάγγελμα, την οποία εξασφαλίζουν πριν ακόμα αποφοιτήσουν χάρη στην πρακτική άσκηση σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της Ελλάδος και του εξωτερικού, καθώς και χάρη στις συναρτήσεις (interviews) με Διευθυντές ξενοδοχειακών και τουριστικών επιχειρήσεων, που η Σχολή οργανώνει προγραμματισμένα για τους σπουδαστές της.

2 Τη συνέχιση της εκπαίδευσης σε προγράμματα Ευρωπαϊκών ή Αμερικάνικων Πανεπιστημίων, που προσφέρονται στην Ελλάδα από το European Center for Tourism Studies ή στο εξωτερικό από τα Πανεπιστημιακά ιδρύματα. Τα προγράμματα αυτά οδηγούν σε ανώτερους ακαδημαϊκά τίτλους σπουδών (όπως π.χ. Δίπλωμα Τριετούς Εκπαίδευσης, αναγνωρισμένο σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το Manchester College and Technology ή το Bachelor's Degree).

Τα διδασκόμενα μαθήματα στο European Center for Tourism Studies είναι τα ίδια μαθήματα που διδάσκονται στο ελβετικό Center International De Glion. Εμφάνιση δίνεται στο συνδυασμό της θεωρητικής γνώσης (classroom theoretical knowledge) με την πρακτική άσκηση (practical training), στην άριστη εκμάθηση ξένων γλωσσών (Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική), στη χρήση προηγμένης τεχνολογίας (computers), στην επαγγελματική καθοδήγηση από έμπειρα στελέχη και στις επισκέψεις ξενοδοχειακών και τουριστικών επιχειρήσεων.

5 Chef d' Oeuvre

Η **CHEF D' OEUVRE** είναι αποκλειστικά εξειδικευμένη στην Επαγγελματική Γαστρονομική εκπαίδευση και συγκεκριμένα στις ειδικότητες της **Επαγγελματικής Μαγειρικής** και της **Ζαχαροπλαστικής** και του **Επαγγελματικού Μπαρ**.

Η εκπαίδευση είναι υψηλότετων προδιαγραφών και γίνεται με τις πιο σύγχρονες μεθόδους τόσο στα θεωρητικά όσο και στα εργαστηριακά μαθήματα. Οι καθηγητές και οι chefs που διδάσκουν στην CHEF D' OEUVRE είναι από τους πλέον γνωστούς και επαγγελματικά καταξιωμένους στον Ελληνικό και στο Διεθνή χώρο.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μαθήματα και τεχνικές που έχουν σκοπό να δημιουργήσουν σύγχρονους επαγγελματίες με άριστη θεωρητική κατάρτιση, αλλά, και εμπειρία, που αποκτάται με τα εργαστήρια και την πρακτική εξάσκηση των σπουδαστών. Το σημαντικότερο μέρος της εκπαίδευσης που είναι οι εργαστηριακές εφαρμογές, γίνεται σε ιδιόκτητα σύγχρονα εργαστήρια και με τη συμμετοχή όλων των σπουδαστών στις παραγωγικές διαδικασίες.

Η φοίτηση στην **CHEF D' OEUVRE** είναι διετής για όλες τις ειδικότητες εκτός του ΜΠΑΡ.

Οι ειδικότητες που περιλαμβάνει είναι:

- 1 Τμήμα. Επαγγελματικής Μαγειρικής
- 2 Τμήμα Ζαχαροπλαστικής
- 3 Μεταπτυχιακό τμήμα (Διοίκησης Επισιτιστικών Επιχειρήσεων).

- 6 **AKTO** (Αθήνα) - Στελέχη Τουριστικών Επιχειρήσεων
- 7 **A.S.T.** (Αθήνα) - Τουριστικά Επαγγέλματα
- 8 **EUROPEAN STUDIES VASSILAKIS** (Αθήνα) - Διοίκηση Τουριστικών Γραφείων- Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων
- 9 **ΠΑΣΚΑΛ** (Θεσσαλονίκη) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων - Ξεναγοί
- 10 **GRANITS** (Αθήνα) - Τουριστικών Πρακτόρων - Hotel Management
- 11 **S.B.S** (Αθήνα) - Στελεχών Τουριστικών Επιχειρήσεων. Συνεργάζεται με τα Πανεπιστήμια των ΗΠΑ το STATE UNIVERSITY OF NEW YORK και το NEW PALTZ.
- 12 **ERGASTIRI STUDIES** (Θεσσαλονίκη) - Μαγειρών- Σερβιτόρων-BAR (man - woman)-Receptionist - Ξεναγός εκδρομών.
- 13 **EKEΣ** (Θεσσαλονίκη) - Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων - Ξεναγών - Μαγειρική Τέχνη.
- 14 **CARRIERA** (Αθήνα, Γλυφάδα, Καλλιθέα, Νέα Σμύρνη, Πάτρα, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη) - Ξενοδοχειακών Σπουδών-Τουριστικών Σπουδών.
- 15 **B.C.A ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ** (Αθήνα) - Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων. Συνεργάζεται με τα Βρετανικά Πανεπιστήμια PLYMOUTH, HUDDERSFIELD JOHNSON και WALES.
- 16 **ALPHA COMPACT COURSES (A.C.C.)**
(Θεσσαλονίκη) - Ξενοδοχειακών Σπουδών.
Συνεργάζεται με Βρετανικά Πανεπιστήμια.
- 17 **IST STUDIES** (Αθήνα) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων. Συνεργάζεται με το Βρετανικό κρατικό Πανεπιστήμιο

HERTFORDSHIRE και το Πανεπιστήμιο της Λιέγης (Βέλγιο).

18 NORTH (Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα) - Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Μονάδων. Συνεργάζεται με τα Βρετανικά Πανεπιστήμια ABERTAY και DUNDEE INSTITUTE OF TECHNOLOGY.

4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η περιορισμένη παρουσίαση που έγινε παραπάνω σε συνδυασμό με την έλλειψη επίσημων στοιχείων για την δραστηριότητα των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών, δεν επιτρέπουν την συναγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων για το ρόλο που διαδραματίζουν στην τουριστική εκπαίδευση τα εργαστήρια αυτά. Ωστόσο γενικά μπορούν να διατυπωθούν τα ακόλουθα :

1. Η παρεχόμενη εκπαίδευση δεν υπάγεται σε κρατικό έλεγχο πλην μίας υποτυπώδους εποπτείας του Υπουργείου Εμπορίου που αντιμετωπίζει τις Σχολές αυτές ως εμπορικές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται με κριτήρια ελεύθερης αγοράς. Αυτό ανεξάρτητα από το προσφερόμενο εκπαιδευτικό έργο, δηλαδή το ουσιαστικό περιεχόμενο των σπουδών που σε ορισμένες περιπτώσεις μεταλυκειακής κυρίως βαθμίδας είναι υψηλού επιπέδου.

2. Οι Σχολές αυτές καθώς δεν είναι αναγνωρισμένες, δεν παρέχουν τίτλους σπουδών, αλλά πιστοποιητικά παρακολουθήσεως. Ακόμα και στις περιπτώσεις που συνεργάζονται με ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι παρεχόμενοι τίτλοι των ξένων Πανεπιστημίων ή Κολεγίων δεν αναγνωρίζονται από τις ελληνικές αρμόδιες αρχές (ΔΙΚΑΤΣΑ) με το αιτιολογικό ότι μέρος των σπουδών έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

3. Το κόστος της παρεχόμενης από τα Εργαστήρια αυτά

εκπαίδευσης είναι υψηλό με αποτέλεσμα να μην είναι προσιτά στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, που θέλουν ν' ακολουθήσουν - τουριστικά επαγγέλματα αλλά δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την εισαγωγή τους στις κρατικές Σχολές όπου η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν.

4. Οι αδυναμίες αυτές θα μπορούσαν ν' αντιμετωπιστούν εφόσον οι Σχολές υπαχθούν σ' ένα νομικό πλαίσιο που θα περιγράφει τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, θα είναι δυνατόν να λειτουργούν και να καταρτίζουν στελέχη για τουριστικές επιχειρήσεις, παρέχοντας στους αποφοίτους τους αναγνωρισμένους τίτλους σπουδών. Αυτό σε τελική ανάλυση μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους εξής εναλλακτικούς τρόπους :

α) Να μετατραπούν σε Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές και να υπαχθούν στο ίδιο καθεστώς με τις κρατικές Σχολές (Ν. 1566/85).

β) Να μετεξελιχθούν σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) του Ν.2009/92

γ) Να αναγνωριστούν ως Παραρτήματα ή Προπαρασκευαστικά Τμήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ξένων Πανεπιστημίων, όπως λειτουργούν μερικά από αυτά σήμερα, αυτό όμως προϋποθέτει συνταγματική μεταρρύθμιση

Είναι αυτονόητο ότι ένα Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών μπορεί όπως συμβαίνει και με την ισχύουσα πρακτική σήμερα να διατηρεί αθροιστικά και τα τρία παραπάνω) επίπεδα εκπαίδευσης.

5. Τέλος θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι απόψεις που διατυπώνονται παραπάνω για τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών αναφέρονται στο τυπικό μέρος της λειτουργίας τους και δεν αναφέρονται στο ουσιαστικό μέρος που εκφράζεται από το εκπαιδευτικό έργο. το οποίο σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερα σ' εκείνες που προσφέρονται ολοκληρωμένες ξενοδοχειακές σπουδές είναι υψηλού επιπέδου.

4.9 ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τα ιδιωτικά ΙΕΚ ιδρύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2009/92 (άρθρο 5. παράγραφος 7) από φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες) ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που αναγνωρίζονται από τον αστικό κώδικα (ΑΚ) ή τον εμπορικό νόμο (ΕΝ). Η ίδρυση τους εγκρίνεται με απόφαση του ΟΕΕΚ, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών ΙΕΚ καθορίζεται με την υπ αριθμό Ζ/3578/12.5.93 (ΦΕΚ τ. Β/956/17.5.93) απόφαση του Υπουργείου Παιδείας. Τα ιδιωτικά ΙΕΚ είναι υποχρεούμενα να ακολουθούν τα αναλυτικά προγράμματα των ειδικοτήτων, τα οποία έχουν εγκριθεί από τον ΟΕΕΚ και ισχύουν και για τα δημόσια ΙΕΚ και υπόκεινται σε μία σειρά περιορισμών που αφορούν τις εγκαταστάσεις, τα εργαστήρια, τον εξοπλισμό κ.τ.λ. Οι αυστηροί όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους ελέγχεται από τον ΟΕΕΚ, ο οποίος ασκεί και την εποπτεία.

Οι αυστηροί αυτοί περιορισμοί δεν ενόησαν την μετεξέλιξη των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών σε ΙΕΚ, όπως προσδοκούσαν οι εμπνευστές του θεσμού, για αυτό και τα λειτουργούντα σήμερα ιδιωτικά ΙΕΚ είναι σχετικά περιορισμένου αριθμού (74 τον Σεπτέμβριο του 1994).

Αναφορικά δίνουμε ένα παράδειγμα Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης. **ΙΕΚ LE MONDE**

Ειδικότητες

- 1 Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και Τροφοδοσίας - Hotel Management.
- 2 Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου - Tourism Management.
- 3 Ειδικός Ξενοδοχειακής ψυχαγωγίας - Hotel Animation.
- 4 Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Chef.
- 5 Ζαχαροπλάστης - Pastry Chef.

Αναλυτικά:

A) Ειδικός Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων και Τροφοδοσίας (Hotel Management)

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας θα μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα οικονομικά, μάρκετινγκ, προσωπικού. Να προγραμματίζουν τις παραγγελίες και την τροφοδοσία του ξενοδοχείου. Να υποδέχονται τους πελάτες, να προγραμματίζουν τις κρατήσεις τους, να συνδιαλέγονται με τους εκπροσώπους ταξιδιωτικών γραφείων και να φροντίζουν για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών τους. Με την πάροδο του χρόνου εξελίσσονται στη θέση του Γενικού Διευθυντή (Hotel Management) που έχει την ευθύνη της διοίκησης όλων των τμημάτων μιας ξενοδοχειακής μονάδας.

Σταδιοδρομία

- 1 Ξενοδοχεία.
- 2 Κρουαζιερόπλοια.
- 3 Καζίνο και Hotel Resorts, Συνεδριακοί χώροι.
- 4 Ακόμη μπορούν να διευθύνουν αποτελεσματικά την δική τους
- 5 τουριστική επιχείρηση.

Η διάρκεια σπουδών είναι διετής.

B) Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου (Tourism Management)

Ο απόφοιτος της ειδικότητας αυτής, είναι ένα στέλεχος που ασχολείται με τη Διοίκηση, Οργάνωση και λειτουργία των τουριστικών Γραφείων - Πρακτορείων.

Οργανώνει μετακινήσεις για άτομα ή ομάδες με σκοπό τον τουρισμό, την εργασία, την υγεία, τις σπουδές. Φροντίζει για την διαμονή τους, την ενημέρωση σχετικά με τον προορισμό τους (αξιοθέατα, καιρός, συνήθειες), οργανώνει ξεναγήσεις. Ασχολείται με τις μετακινήσεις (αεροπορικά, ακτοπλοϊκά εισιτήρια). Δημιουργεί πακέτα διακοπών και μαζικών συνεδρίων. Επίσης αντικείμενο του είναι να ενοικιάζει για λογαριασμό των πελατών του αυτοκίνητα, μικρά ή μεγάλα σκάφη για θαλάσσιο τουρισμό και γενικότερα να προωθεί τουριστικές υπηρεσίες.

Σταδιοδρομία

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ LE MONDE μπορούν να σταδιοδρομήσουν σε τουριστικά πρακτορεία, αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εταιρίες, εταιρίες διοργάνωσης συνεδρίων, ξενοδοχειακές μονάδες, δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς τουρισμού και βέβαια, αν θέλουν να ιδρύσουν το δικό τους τουριστικό γραφείο. Η φοίτηση είναι διετής.

Γ) Ειδικός Ξενοδοχειακής Ψυχαγωγίας (Hotel Animation)

Ο Ειδικός Ξενοδοχειακής Ψυχαγωγίας, οργανώνει χορευτικές και αθλητικές εκδηλώσεις, εορταστικές βραδιές, παιχνίδια, παιδικές εκδηλώσεις, διαγωνισμούς μεταξύ πελατών και γενικότερα συντονίζει και επιβλέπει διάφορες ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Ήδη τα περισσότερα μεγάλα ξενοδοχεία, συμπεριλαμβάνουν στο προσωπικό τους, μία ομάδα 6 έως 12 animateurs.

Σταδιοδρομία

Οι απόφοιτοι θα μπορούν να απασχοληθούν σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, κρουαζιερόπλοια, θεματικά πάρκα, Casino κ.τ.λ. Η φοίτηση είναι διετής.

Δ) Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης (Chef)

Οι απόφοιτοι Chef θα μπορούν να διαμορφώνουν το εδεσματολόγιο, να επιμελούνται

την τροφοδοσία, να οργανώνουν την παρασκευή των εδεσμάτων και να φροντίζουν την καλλιτεχνική τους παρουσίαση.

Σταδιοδρομία

Οι Chef θα μπορούν να εργαστούν σε επιχειρήσεις ξενοδοχειακής και επισιτιστικής μορφής, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, όπως ξενοδοχεία, catering, restaurants, κρουαζιερόπλοια, casino, ιδρύματα, νοσοκομεία. Οι Chef απολαμβάνουν μισθούς και αναγνώριση που κανένα τεχνικό επάγγελμα δεν προσφέρει.

Η φοίτηση είναι διετής.

Ε) Ζαχαροπλάστης (Pastry Chef)

Ο Ζαχαροπλάστης σταδιοδρομεί σε ξενοδοχειακές μονάδες, catering, restaurants, ζαχαροπλαστεία, αρτοποιία, εταιρίες πρώτων υλών, βιομηχανίες τυποποιημένων προϊόντων ζαχαροπλαστικής, κρουαζιερόπλοια, ιδρύματα.

4.10 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.10.1 Γενικές Πληροφορίες

Ο όρος Μεταπτυχιακές Σπουδές αναφέρεται σε προγράμματα μετεκπαίδευσης ή και εξειδίκευσης των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο επιστημονικό πεδίο που τους ενδιαφέρει, με τελικό στόχο την προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στη χώρα μας, μιας συνεχής αύξηση της ζήτησης μεταπτυχιακών σπουδών από πτυχιούχους ΑΕΙ/ΤΕΙ ενώ, συγχρόνως, αυξάνεται ο αριθμός εργοδοτικών φορέων, που επιθυμούν ή και απαιτούν, την κατοχή ενός μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ως τυπική απόδειξη επιθυμητών ικανοτήτων, εμπειριών και

εξειδικευμένου επιστημονικών γνώσεων. Οι τάσεις αυτές κάνουν επιτακτική την ανάγκη πληροφόρησης για τις δυνατότητες μεταπτυχιακών σπουδών, ώστε οι ενδιαφερόμενοι πτυχιούχοι να μπορούν να επιλέξουν τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που ανταποκρίνονται στο επίπεδο γνώσεων, τα ενδιαφέροντα και τις επαγγελματικές προσδοκίες τους.

Οι σημαντικότεροι λόγοι για τους οποίους οι απόφοιτοι στρέφονται προς τις μεταπτυχιακές σπουδές είναι:

- 1 Να αυξήσουν τις πιθανότητες ανεύρεσης απασχόλησης γρήγορα και με τους καλύτερους δυνατούς όρους.
- 2 Να βελτιώσουν το επίπεδο γνώσεων τους στην επιστήμη όπου εντάσσονται και οι προπτυχιακές σπουδές τους ή σε κάποια άλλη επιστήμη.

Είναι γνωστό ότι οι μεταπτυχιακές σπουδές μπορούν να βοηθήσουν την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων, οπωσδήποτε όμως δεν θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι επιτυγχάνεται αυτόματα η εξασφάλιση απασχόλησης. Γι'αυτό κατά την επιλογή του αντικειμένου των μεταπτυχιακών σπουδών, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και την επαγγελματική αξία των σπουδών. Πρέπει τέλος να γίνει σαφές, ότι η ακαδημαϊκή γνώση ενός αντικειμένου από μόνη της δεν είναι αρκετή για να εξασφαλίσει μια επαγγελματική σταδιοδρομία.

Προϋποθέσεις εισαγωγής

Στα προγράμματα των μεταπτυχιακών σπουδών γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι και των ισοτίμων του εξωτερικού με τη προϋπόθεση να αναγνωριστεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ το πτυχίο τους) καθώς και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ (σύμφωνα με τον Ν.2327/95 άρθρο 16, παρ 1), οι οποίοι μετά την εισαγωγή τους στο προμεταπτυχιακό σύστημα, πρέπει να περάσουν τα μαθήματα του Ζ' και Η' εξαμήνου του προπτυχιακού προγράμματος.

Ο υποψήφιος μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να εξεταστεί σε επίπεδο αγγλικής γλώσσας Proficiency ή TOELF.

4.10.2 ΦΟΡΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που αναφέρονται πάνω στο αντικείμενο σπουδών Τουριστικών Επαγγελμάτων, Διοίκηση Ξενοδοχείων & Διαιτητικής οργανώνονται από 3 φορείς Πανεπιστημίων.

1. Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Φορέας: Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων

Αντικείμενο Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.

2. Πανεπιστήμιο Χίου

Φορέας: Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

Αντικείμενο Σπουδών: Σχεδιασμός, Διοίκηση & Πολιτική του Τουρισμού.

3. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Έδρα του η Πάτρα)

Αντικείμενο Σπουδών: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στην τουριστική βιομηχανία είναι αποφασιστικός για δύο βασικούς λόγους:

Ο πρώτος λόγος είναι γιατί η βιομηχανία του τουρισμού αποτελεί δραστηριότητα όχι μόνο εντάσεως κεφαλαίου αλλά κυρίως εντάσεως εργασίας με προοπτική διατήρησης αυτού του χαρακτήρα, αφού οι τεχνολογικές εξελίξεις και ο αυτοματισμός δεν φαίνεται να εκτοπίζουν τον άνθρωπο ως "παραγωγό" τουριστικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με τις διεθνείς μετρήσεις υπολογίζεται ότι κάθε 1000 ξενοδοχειακές κλίνες δημιουργούν 460 θέσεις εργασίας άμεσα σε ξενοδοχειακά καταλύματα και έμμεσα σε διάφορες συμπληρωματικές του τουρισμού δραστηριότητες. Αυτό σημαίνει πως στην Ελλάδα απασχολούνται πάνω από 450.000 άτομα άμεσα και έμμεσα στον ευρύτερο τουριστικό τομέα, αν λάβουμε υπόψη ότι η δυναμικότητα των ξενοδοχειακών και άλλων μορφών καταλυμάτων πλησιάζει τις 900.000 κλίνες. Τη θέση του ανθρώπινου παράγοντα στη ξενοδοχειακή ιδιαίτερα επιχείρηση επιβεβαιώνει και το γεγονός ότι οι μισθοί και οι εισφορές των εργαζομένων αντιπροσωπεύουν το 50% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης.

Ο δεύτερος ρόλος είναι γιατί ο ανθρώπινος παράγοντας συμμετέχει άμεσα στη διαμόρφωση του τουριστικού προϊόν και επομένως αποτελεί συστατικό του στοιχείο που

επηρεάζει την ποιότητα του. Το προσωπικό των τουριστικών επιχειρήσεων που έρχεται άμεσα σε επικοινωνία με τους πελάτες, δεν περιορίζεται να ικανοποιήσει τις συμβατικές προς αυτούς υποχρεώσεις αλλά αναζητεί τις επιθυμίες τους και τις εκπληρώνει - πρέπει να τις εκπληρώνει - με τον καλύτερο τρόπο, με χαμόγελο, με προθυμία και επαγγελματισμό. Αυτό προϋποθέτει προσωπικό με κατάλληλη παιδεία και εδώ ακριβώς έγκειται και η σπουδαιότητα της τουριστικής εκπαίδευσης, που καλείται να εφοδιάσει τον κλάδο όχι μόνο με κατάλληλο προσωπικό για την παραγωγή του τουριστικού προϊόντος αλλά κυρίως με προσωπικό που με την στάση του θα διαμορφώνει την ποιότητα του προϊόντος και θα δημιουργεί τη δυναμική της προώθησης του.

Ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στον τομέα του τουρισμού αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μία εποχή έντονου ανταγωνισμού, όπως είναι η σημερινή, όπου τα προσφερόμενα από τους επιμέρους προορισμούς τουριστικά προϊόντα έχουν περίπου τις ίδιες "φυσικές" προδιαγραφές και διαφοροποιούνται κατά κανόνα στο επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών, το οποίο διαμορφώνουν οι εργαζόμενοι στις τουριστικές επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό οι Μεσογειακές κυρίως χώρες δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην τουριστική εκπαίδευση για να δημιουργήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα που θα καταστήσει ανταγωνιστικό το τυποποιημένο μεσογειακό τουριστικό προϊόν.

Υπάρχει όμως και άλλος σοβαρός λόγος που επιβάλλει την ενεργοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα προς την κατεύθυνση της απόκτησης νέων γνώσεων, πέρα από των παραδοσιακών του "ξενοδοχοϋπαλλήλου", για να μπορέσει ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των νέων μορφών τουρισμού που βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά και άλλων κλάδων του τουρισμού (πρακτορεία, οργανωτές συνεδρίων, ψυχαγωγικών εκδηλώσεων κ.τ.λ.) που δραστηριοποιούνται σήμερα και στερούνται κατάλληλης εξειδικευμένης στήριξης.

Είναι φανερό ότι οι νέες εξελίξεις που σημειώνονται στον τομέα της τουριστικής ζήτησης, αλλά και ο έντονος ανταγωνισμός που επικρατεί στον τομέα της τουριστικής προσφοράς με την εμφάνιση νέων προορισμών που ανταγωνίζονται τα παραδοσιακά

πρότυπα, αναδεικνύουν τον ανθρώπινο παράγοντα και κατ' επέκταση την τουριστική παιδεία, σε βασικό και αποφασιστικό συντελεστή διατήρησης και παραπέρα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της σύγχρονης τουριστικής βιομηχανίας.

5.2 Η ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Όπως είναι γνωστό, για την παραγωγή τουριστικών προϊόντων υψηλής ποιοτικής στάθμης είναι απαραίτητο να προσλαμβάνεται για απασχόληση στον τουρισμό άρτια εκπαιδευμένο, καταρτισμένο και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Συνεπώς τόσο το περιεχόμενο όσο και το επίπεδο των παρεχόμενων τουριστικών σπουδών στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών έχει καθοριστική σημασία για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Είναι αλήθεια ότι το επίπεδο της τουριστικής εκπαίδευσης, που παρέχεται σε διάφορες χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών, δεν μπορεί να θεωρηθεί πάντα ικανοποιητικό, ακόμα και μετά από προσπάθειες που έγιναν κατά καιρούς για την αναβάθμιση των παρεχομένων από τα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα σπουδών. Αλλά ούτε και διάφορα σεμινάρια που οργανώνονται για την επιμόρφωση και την μετεκπαίδευση των απασχολούμενων στον τουρισμό και ειδικότερα στη βιομηχανία φιλοξενίας, δεν φαίνεται να εξυπηρετούν σε μεγάλο βαθμό το σκοπό για τον οποίο οργανώνονται αυτά.

Αυτό θα πρέπει βασικά να αποδοθεί στο γεγονός ότι πολλοί από τους απασχολούμενους σήμερα στα ξενοδοχεία δεν θεωρούν την απασχόληση τους αυτή σαν μόνιμη και αποκλειστική, με αποτέλεσμα να μην ενδιαφέρονται και τόσο πολύ να επενδύσουν χρόνο για την επιμόρφωση τους ή την μετεκπαίδευση τους, ώστε να βελτιώσουν ποσοτικά και ποιοτικά το επίπεδο των παρεχόμενων εκ μέρους τους

υπηρεσιών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι πολλοί από τους απασχολούμενους εποχιακά σε μικρές και μεσαίες, κατά κύριο λόγο, τουριστικές επιχειρήσεις, σε διάφορα παραθεριστικά κέντρα των χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών αντιμετωπίζουν την απασχόληση τους μάλλον σαν πάρεργο ή στην καλύτερη περίπτωση σαν μέσο εύκολου και γρήγορου κέρδους. Έτσι με την πρώτη ευκαιρία εγκαταλείπουν την δουλειά τους για να απασχοληθούν σε άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή σαν ελεύθεροι επαγγελματίες.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ποιοτική αναβάθμιση της τουριστικής παραγωγής αποτελεί, χωρίς άλλο, συνάρτηση της ποιοτικής αναβάθμισης της τουριστικής εκπαίδευσης. Με άλλα λόγια, χωρίς μια αναβαθμισμένη ποιοτικά τουριστική εκπαίδευση δεν μπορεί να υπάρξει αντίστοιχα και μια αναβαθμισμένη ποιοτικά τουριστική προσφορά. Για να επιτευχθεί, όμως ο στόχος αυτός πρέπει οπωσδήποτε η τουριστική εκπαίδευση να αναδιοργανωθεί εκ βάθρων και να εκσυγχρονιστεί.

5.3 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Εξαιτίας των υφισταμένων αδυναμιών του απασχολούμενου στον τουρισμό ανθρώπινου δυναμικού λόγω έλλειψης επαρκών γνώσεων, κρίθηκε αναγκαία η δημιουργία σύγχρονων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την κατάλληλη μόρφωση και επιμόρφωση του προσωπικού και των στελεχών των τουριστικών επιχειρήσεων προς απόκτηση των απαιτούμενων εξειδικευμένων γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Έγινε επιτέλους-κατανοητό στις πολιτικές εξουσίες των χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών ότι οσοδήποτε σύγχρονες τουριστικές μονάδες και αν δημιουργηθούν, θα αποτύχουν οι διοικήσεις τους στην προσπάθεια τους να αναβαθμίσουν ποιοτικά τις παρεχόμενες στην πελατεία τους τουριστικές υπηρεσίες, εάν δεν διαθέτουν

το κατάλληλα εκπαιδευμένο και επαγγελματικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, για να τις παράγει στο επιθυμητό ποιοτικό επίπεδο. Με άλλα λόγια, συνειδητοποιήθηκε από τους κρατούντες ότι η παραγωγή και η προσφορά υψηλής στάθμης τουριστικών υπηρεσιών, προϋποθέτει πάλι την ύπαρξη μίας καλά οργανωμένης τουριστικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος, των χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών. Τα ερωτήματα που φυσιολογικά γεννιούνται, είναι αν και κατά πόσο, η τουριστική εκπαίδευση, στις χώρες για τις οποίες ο λόγος: Μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών; Μπορεί να βασιστεί σε αυτήν την τουριστική βιομηχανία για την εκπαίδευση και κατάρτιση του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού για την στελέχωση και "επάνδρωση", με την ευρύτερη έννοια του όρου, των τουριστικών επιχειρήσεων; Σε τι υπερτερεί και σε τι υστερεί αυτή συγκριτικά με αυτήν άλλων χωρών; Ποιες παραβάσεις πρέπει να γίνουν εκ μέρους των πολιτικών εξουσιών τους, ώστε να ξεπεραστούν ενδεχόμενες αδυναμίες της και να καταστεί αυτή αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη; Ποιος πρέπει να είναι ο φορέας της;

Είναι πέρα από κάθε αμφισβήτηση ότι οι προσπάθειες, τόσο της ποιοτικής βελτίωσης, όσο και της ποσοτικής αύξησης των παραγομένων και προσφερομένων τουριστικών υπηρεσιών, σε ξένους και ντόπιους τουρίστες, είναι προκαταβολικά καταδικασμένες να αποτύχουν, αν δεν υπάρχει σε επάρκεια το κατάλληλα επιστημονικό εκπαιδευμένο και επαγγελματικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, για να στελεχώσει και "επανδρώσει" τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Η σπουδαιότητα, κατά συνέπεια, της τουριστικής εκπαίδευσης και η συμβολή της στην παραγωγή και διάθεση υψηλής στάθμης τουριστικών υπηρεσιών θα εξαρτηθεί από τα εξής:

- 1 Από τη φύση και το περιεχόμενο της τουριστικής εκπαίδευσης, καθώς επίσης και από τον τρόπο με τον οποίο θα παρέχεται αυτή, θα εκπαιδεύεται, καταρτίζεται και εξειδικεύεται το ανθρώπινο δυναμικό εκείνο, που θα στελεχώνει και "επανδρώνει" τις τουριστικές βιομηχανίες, στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας

τουριστών. Όσο πιο υψηλότερο είναι το επίπεδο της παρεχομένης τουριστικής εκπαίδευσης, τόσο πιο θετικά θα είναι τα αποτελέσματα της.

- 2 Από την ποιοτική αναβάθμιση της παρεχομένης τουριστικής εκπαίδευσης, θα εξαρτηθεί η αποφασιστική συμβολή στην καλύτερη εκπαίδευση, κατάρτιση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού, που θα στελεχώνει και "επανδρώνει" τις τουριστικές επιχειρήσεις, κατά επέκταση δε και στη ποιοτική αναβάθμιση των παραγομένων και προσφερομένων τουριστικών υπηρεσιών, εξαιτίας δε αυτής και σε μία αύξηση της ζήτησης τους, εκ μέρους των ξένων και ντόπιων τουριστών.
- 3 Από τον εκσυγχρονισμό και την ορθολογιστική οργάνωση της τουριστικής εκπαίδευσης, θα εξαρτηθεί η εκπαίδευση, κατάρτιση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού, που έχει ανάγκη η τουριστική βιομηχανία και που θα την βοηθήσουν να ανταποκριθεί στις πλέον σύνθετες απαιτήσεις της τουριστικής ζήτησης από οπουδήποτε και αν αυτή προέρχεται.

5.4 Η ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Είναι αλήθεια ότι η ανάπτυξη του τουρισμού σε ορισμένες χώρες, από την δεκαετία του 50 μέχρι σήμερα ακόμα, αν και τις περισσότερες φορές, απρογραμματίστη, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από ικανοποιητική μέχρι εντυπωσιακή. Παρ' όλα αυτά, όμως, τόσο η παραγωγικότητα της εργασίας στον τουρισμό, όσο και η ποιότητα των παραγομένων και προσφερομένων τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών εξακολουθεί σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι σχετικά χαμηλή, ιδιαίτερα δε της τελευταίας, δηλαδή της ποιότητας των τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται και προσφέρονται για κατανάλωση ή χρήση σε αυτούς που θέλουν και μπορούν να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες τουριστικές τους ανάγκες ή επιθυμίες. Αυτό, βασικά, θα πρέπει να

αποδοθεί στην περιορισμένης έκτασης χρησιμοποίησης, σύγχρονης τεχνολογίας, στην παραγωγική διαδικασία, καθώς αποδεδειγμένα υπάρχουν σημαντικά περιθώρια χρησιμοποίησης της, στην απασχόληση μεγάλου αριθμού ανειδίκευτου ανθρώπινου δυναμικού στις ξενοδοχειακές, κυρίως επιχειρήσεις, όπως επίσης το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει καθιερωθεί η υποχρεωτική δια βίου επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση των απασχολουμένων τον τουρισμό, η οποία θα μπορούσε κάτω από προϋποθέσεις να συμβάλει αποφασιστικά στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, αλλά και σε μια δυναμικότερη και αποτελεσματικότερη ανάπτυξη του τουρισμού, γενικά, και ιδιαίτερα του διεθνούς τουρισμού.

Η τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση αναμφισβήτητα αποτελεί μια αναγκαιότητα για την ανάπτυξη του τουρισμού γενικά. Το κύριο βάρος της όλης προσπάθειας της επικεντρώνεται στη βελτίωση της ποιοτικής στάθμης των παραγομένων αγαθών και υπηρεσιών και η οποία αποτελεί συνάρτηση της διαπίστωσης ότι:

- 1 Η τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση δεν είναι αποκομμένη από άλλες μορφές και βαθμίδες της τουριστικής εκπαίδευσης, αλλά αντίθετα την συμπληρώνει και επεκτείνει.
- 2 Ο τουρισμός ως κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, χρειάζεται στελέχη υψηλού επιπέδου με εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις και επαγγελματικές δεξιότητες, ώστε να μπορέσουν αυτά να αποδώσουν ικανοποιητικά.
- 3 Οι σύγχρονες μορφές τουριστικών επιχειρήσεων, δεν μπορούν πια να διοικούνται εμπειρικά ή ερασιτεχνικά αλλά μόνο από διοικητικά στελέχη υψηλού επιπέδου, που είναι άρτια επιστημονικά εκπαιδευμένα και τεχνικά καταρτισμένα, σύμφωνα με τα νέα δεδομένα της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Η ορθολογιστική οργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης, που χρόνια τώρα απασχολεί και προβληματίζει τους αρμόδιους φορείς,

πολλών χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών, κάθε άλλο παρά εύκολη υπόθεση είναι. Αυτό οφείλεται βασικά στο γεγονός ότι η όλη οργανωτική - εκσυγχρονιστική προσπάθεια της τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης, συνθέτει μια πολυδιάστατη πραγματικότητα, αφού για την επίτευξη της χρειάζεται να ληφθούν υπόψη πολλές και διάφορες παράμετροι και μεταβλητές που η μέχρι τώρα ολική ή μερική απουσία τους, έχει συμβάλει στο να οξυνθεί ακόμα περισσότερο το όλο πρόβλημα και να πάρει μεγαλύτερες διαστάσεις. Εάν αυτή η πραγματικότητα δεν αλλάξει το ταχύτερο δυνατό, μοιραία η παροχή τουριστικών υπηρεσιών, καθημερινά θα υποβαθμίζεται ολοένα και περισσότερο, γεγονός το οποίο θα έχει αναπόφευκτα ως συνέπεια, την άσκηση αρνητικών επιδράσεων, στη γενικότερη προσπάθεια για μια ταχύρυθμη και αποτελεσματικότερη παραπέρα ανάπτυξη της τουριστικής οικονομίας.

Είναι καιρός, όμως, πια να συνειδητοποιηθεί τόσο από τους κρατούντες, όσο και από τους παράγοντες της τουριστικής προσφοράς, ότι η παραγωγή και η διάθεση υψηλής ποιοτικής στάθμης τουριστικών υπηρεσιών, προϋποθέτει απαραίτητα οι τουριστικές επιχειρήσεις να είναι στελεχωμένες και "επανδρωμένες" με το κατάλληλα επιστημονικά εκπαιδευμένο και επαγγελματικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, θα ήταν λοιπόν, ευχής έργο οι αρμόδιοι να θελήσουν, έστω και τώρα που η ανθρωπότητα διάβηκε το κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, να αντιμετωπίσουν με ρεαλισμό και αποφασιστικότητα τα οργανωτικά - εκσυγχρονιστικά προβλήματα της τριτοβάθμιας και όχι μόνο τουριστικής εκπαίδευσης, που είναι ποιοτικά κατά κύριο λόγο και έτσι να δώσουν διέξοδο στα αδιέξοδα που δημιουργούν αυτά προς όφελος, πάντα, της τουριστικής οικονομίας και κατ' επέκταση της οικονομίας σε τελευταία ανάλυση, της οποίας, όπως επανειλημμένα τονίστηκε, αποτελεί για τις περισσότερες χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών ένα λιγότερο ή περισσότερο σημαντικό κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

6.1 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την αναβάθμιση των Τουριστικών Σπουδών και την εξομάλυνση της αγοράς εργασίας, πρέπει να ληφθούν ορισμένα μέτρα:

- 1 Να γίνονται δεκτά για φοίτηση σε σχολές της βασικής, μεταλυκειακής, ανώτερης και τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης, μόνο άτομα που συνειδητά έχουν αποφασίσει να ασχοληθούν επαγγελματικά με τον τουρισμό.
- 2 Να αναβαθμιστούν οι σπουδές στις σχολές, κυρίως της βασικής, μεταλυκειακής και ανώτερης τουριστικής εκπαίδευσης και να βελτιωθεί, τόσο σε αυτές όσο και στις σχολές της τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης, ή υλικοτεχνική τους υποδομή και να αυξηθούν ακόμα περισσότερο τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των διδασκόντων.
- 3 Να αναλάβουν την λειτουργία των βασικών τουριστικών σπουδών, οι μεγάλες ενώσεις ξενοδόχων και τουριστικών πρακτόρων των χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών, ώστε να έχουν αυτές την απόλυτη ευθύνη και την ποιότητα της παρεχόμενης βασικής τουριστικής εκπαίδευσης, αλλά ταυτόχρονα και την υποχρέωση απορρόφησης και παραγωγικής απασχόλησης των αποφοίτων των σχολών αυτών στις επιχειρήσεις των μελών τους.
- 4 Να πάψουν οι ασκούμενοι στην τουριστική βιομηχανία, τελειόφοιτοι τουριστικών σχολών, όλων των βαθμίδων της τουριστικής εκπαίδευσης, να αποτελούν αντικείμενο

- εκμετάλλευσης από την εργοδοσία, δηλαδή να βλέπονται και να αντιμετωπίζονται εκ μέρους της σαν φθηνά εργατικά χέρια.
- 5 Να καθιερωθεί ο θεσμός της υποχρεωτικής δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης των απασχολουμένων στην τουριστική βιομηχανία.
 - 6 Να αυξηθεί ο αριθμός των χορηγουμένων κρατικών υποτροφιών για μεταπτυχιακές τουριστικές σπουδές και σπουδές εξειδίκευσης στο εξωτερικό.
 - 7 Να τηρηθούν με μεγάλη αυστηρότητα οι νόμοι και τα διατάγματα, που υποτίθεται ότι κατοχυρώνουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων, της βασικής ανώτερης τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης.
 - 8 Να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος με την ανάπτυξη αναλυτικών μορφών τουρισμού και κυρίως με την ανάπτυξη του επαγγελματικού τουρισμού, έτσι ώστε να περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό, η διάρκεια της νεκρής τουριστικής περιόδου, κατά επέκταση δε και αυτή της ανεργίας των απασχολουμένων στον τουρισμό.

Προτάσεις αναμόρφωσης της τουριστικής εκπαίδευσης

Με βάση τις διαπιστώσεις της προηγούμενης παραγράφου, προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα, που σταδιακά θα οδηγήσουν σε βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ενοποίηση εποπτικών αρχών: Προτείνεται όλα τα ιδρύματα και σχολές που παρέχουν τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση να υπαχθούν στον έλεγχο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αυτό αφορά ειδικότερα τα υπαγόμενα στο Υπουργείο Ανάπτυξης εκπαιδευτικά ιδρύματα, δηλαδή, τις ελεγχόμενες από τον Ε.Ο.Τ. Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΣΤΕ) και τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών. Οι ΣΤΕ αποτελούν τις αρχαιότερες μονάδες τουριστικής εκπαίδευσης και έχουν συμβάλλει σημαντικά στην παραγωγή ικανών στελεχών και λοιπού προσωπικού, αντιμετωπίζουν όμως οργανωτικά προβλήματα,

όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο, και δεν υφίσταται πλέον λόγος για τη διατήρηση του σημερινού τους καθεστώτος, δηλαδή της υπαγωγής τους στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Αν η ίδια νοοτροπία επικρατούσε και για άλλες ειδικεύσεις θα είχαμε λ.χ. υπαγωγή όλων των οικονομικών και παραγωγικών σχολών και πανεπιστημίων στα Υπουργεία Οικονομικών και Ανάπτυξης, των γεωργικών σχολών και πανεπιστημίων στο Υπουργείο Γεωργίας κ.ο.κ Κατόπιν των ανωτέρω, προτείνεται οι μεν δευτεροβάθμιες ΣΤΕ, να γίνουν ΤΕΕ, οι δε δύο ανώτερες σχολές, της Ρόδου και του Αγίου Νικολάου της Κρήτης, να αναβαθμιστούν σε τμήματα Τ.Ε.Ι. Τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (ΕΕΣ) προσφέρουν ακαδημαϊκούς τίτλους, μέχρι και διδακτορικά, έστω και μη αναγνωριζόμενα μέχρι στιγμής από το ΔΙΚΑΤΣΑ, με το σύστημα franchise. Βέβαια, αυτό αποτελεί γενικότερο πρόβλημα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και είναι ενδεικτικό της υποκρισίας και σχιζοφρένειας που κυριαρχεί στη ελληνική κοινωνία. Από την μια έχουμε ουσιαστικά μη ελεγχόμενες από την Πολιτεία σχολές, που προσφέρουν «τριτοβάθμια» εκπαίδευση με καθαρά κερδοσκοπικά κριτήρια και από την άλλη τα Τ.Ε.Ι., τα οποία μόλις πρόσφατα άρχισαν να προσφέρουν μεταπτυχιακές σπουδές, και αυτές μόνο σε συνεργασία με Α.Ε.Ι. Επιπλέον, το Ελληνικό σύνταγμα απαγορεύει τη λειτουργία ιδιωτικών, έστω και μη κερδοσκοπικών, Πανεπιστημίων. Ενώ, λοιπόν, ουσιαστικά (και πιθανόν σε λίγο, τυπικά) έχει πραγματοποιηθεί η εγκατάσταση ιδιωτικών κερδοσκοπικών πανεπιστημίων απαγορεύεται και σε βάθος χρόνου περίπου μιας δεκαετίας η ίδρυση μη κερδοσκοπικών ιδιωτικών πανεπιστημίων. Προτείνεται, συνεπώς, η υπαγωγή όλων των ιδρυμάτων αυτών στο ΥΠΕΠΘ και η αξιολόγησή τους με τους μηχανισμούς του εθνικού συστήματος αξιολόγησης.

Έλεγχος-πιστοποίηση τουριστικών σπουδών: Σε όλα τα επίπεδα σπουδών τουριστικής κατεύθυνσης είναι απαραίτητη η άμεση έναρξη λειτουργίας μηχανισμών αξιολόγησης (εσωτερικής και, κυρίως, εξωτερικής) και η

συνακόλουθη λήψη πιστοποίησης σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα. **Εισαγωγή αρχών μανάτζμεντ ολικής ποιότητας:** Η επιτυχής πιστοποίηση των σπουδών προϋποθέτει τη λειτουργία κατά την εκπαιδευτική διαδικασία των αρχών του μανάτζμεντ ολικής ποιότητας, όπως συμβαίνει σε πολλές παραγωγικές διαδικασίες. Δεν νοείται αυξημένη παραγωγικότητα, ποσοτικά και ποιοτικά, χωρίς την εισαγωγή των ως άνω αρχών. Όμως, για να εφαρμοσθούν οι παραπάνω αρχές, χρειάζεται να καταπολεμηθούν όλες οι αγκυλώσεις που προκύπτουν από το δημόσιο χαρακτήρα της τουριστικής εκπαίδευσης, όπως περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, και η πρόσληψη ειδικών μανάτζερ εκλεγμένων αξιοκρατικά.

Αναβάθμιση των τριτοβάθμιων τουριστικών σπουδών: Πολλοί εκπρόσωποι τουριστικών οργανισμών, οικτίρουν το γεγονός ότι δεν υφίστανται πανεπιστημιακές τουριστικές σπουδές, παραγνωρίζοντας ή ακόμη και υποτιμώντας την προσφορά των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΤΤΕ) των Τ.Ε.Ι. Παράλληλα, μερικά Α.Ε.Ι., ενίοτε υποκινούμενα ή υποστηριζόμενα από τους τοπικούς φορείς επαρχιακών πόλεων, επιδιώκουν την ίδρυση αντίστοιχων τμημάτων. Τα Α.Ε.Ι. έχουν την τάση να παρεισδύουν (εισπηδούν, για να χρησιμοποιήσουμε ένα εκκλησιαστικό όρο, που είναι και του συρμού στις ημέρες μας) σε ειδικότητες που ήταν αντικείμενο σπουδών μόνον των Τ.Ε.Ι. Καταυτό τον τρόπο δημιουργείται μια παιδεία δύο ταχυτήτων, εις βάρος βεβαίως των θεωρούμενων από μερικούς πανεπιστημιακούς κύκλους «παιδιών ενός κατώτερου θεού», δηλαδή των Τ.Ε.Ι. Παρά τα παραπάνω αναγραφόμενα, στο πλαίσιο της ανταγωνιστικότητας, δεν έχουμε αντίρρηση στη δημιουργία πανεπιστημιακών τμημάτων τουριστικών σπουδών, με την προϋπόθεση όμως ότι θα σταματήσει ο «εκπαιδευτικός ρατσισμός» εκ μέρους κάποιων πανεπιστημιακών και θα μεταβληθεί η στάση της Πολιτείας, που πάντα αντιμετώπιζε τα Τ.Ε.Ι. ως υποδεέστερα, ακόμη και μετά την δήθεν «ανωτατοποίησή» τους. Τα Τ.Ε.Ι πρέπει,

επιτέλους, να μετονομαστούν σε Τεχνολογικά Πανεπιστήμια και να αναγνωριστεί το δικαίωμα αυθύπαρκτης λειτουργίας κατά τα πρότυπα των Polytechnics, της Μ. Βρετανίας, των Fachhochschulen, της Γερμανίας και των Hogeschools της Ολλανδίας. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει: Να αναβαθμισθούν τα Τ.Ε.Ι. με εξίσωση μισθών, όρων απασχόλησης, πιστώσεων κλπ κατά τα αντιστοίχως ισχύοντα για τα Α.Ε.Ι. Να επιτραπούν και στα Τ.Ε.Ι. να λειτουργήσουν αυθύπαρκτα τμήματα μεταπτυχιακών σπουδών χωρίς την κηδεμονία των Α.Ε.Ι. Μέχρις στιγμής σε κανένα από τα επτά ΤΤΕ των ΤΕΙ δεν υφίστανται μεταπτυχιακές τουριστικές σπουδές. Ειδικότερα για τον τουρισμό θα είναι πολύ χρήσιμο στα ιδρύμενα μεταπτυχιακά τμήματα να διδάσκονται ΟΛΑ τα μαθήματα στην αγγλική. Έτσι, αφενός θα προσελκυστούν φοιτητές από άλλες χώρες, ιδίως τις γειτονικές, αφετέρου θα διευκολυνθούν οι ανταλλαγές φοιτητών στα πλαίσια των ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Πρέπει εδώ να τονιστεί ότι η λειτουργία αυθύπαρκτων μεταπτυχιακών τμημάτων στα ΤΕΙ θα συντελέσει αποφασιστικά και στην αναβάθμιση των προπτυχιακών σπουδών. Να ιδρύονται τμήματα τουριστικών σπουδών μόνον σε πόλεις και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική προσφορά, τα δε υπάρχοντα να μεταφερθούν επίσης σε αντίστοιχες περιοχές. Τα υπάρχοντα ΤΤΕ των ΤΕΙ να λειτουργήσουν σε σύγχρονες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις κατά το πρότυπο των σχολών του Ε.Ο.Τ. (λ.χ. ΑΣΤΕΡ) και μερικών ιδιωτικών, όπως το Alpine Center, το Porto Carras Campus κ.α. Να απαλλαγούν τα Τ.Ε.Ι. από τον ασφυκτικό έλεγχο του Ινστιτούτου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.) που έχει ως συνέπεια την έλλειψη ευελιξίας, ιδίως όσον αφορά τα προγράμματα σπουδών. Απαιτείται να δοθεί η δυνατότητα διαφοροποίησης των προγραμμάτων από τα αντίστοιχα τμήματα των ΤΕΙ κατά το πρότυπο των πανεπιστημιακών τμημάτων, καθώς και χωρισμού σπουδών κατά

ειδικότητες (προς το παρόν υπάρχει στα ΤΤΕ των Τ.Ε.Ι. ένα πρόγραμμα σπουδών για όλες τις ειδικότητες—ένας πραγματικός «αχταρμάς» που θυμίζει την αγγλική παροιμία Jack of all the trades and master of none ή την αντίστοιχη Ελληνική, πολυτεχνίτης και ερημοσπίτης).

Ισορροπη ανάπτυξη όλων των βαθμίδων τουριστικής εκπαίδευσης: Ο τουρισμός είναι μια οικονομική δραστηριότητα εντάσεως εργασίας με μεγάλες απαιτήσεις σε κατώτερο και μεσαίο εργατικό δυναμικό. Απαιτείται, λοιπόν, εκπαίδευση και κατάρτιση αυτού του προσωπικού και μάλιστα καθ όλη τη διάρκεια της ενασχόλησής τους με το επάγγελμα (δια βίου εκπαίδευση). Χωρίς την ποιοτική άνοδο της μόρφωσης αυτών των προσώπων, η όλη προσπάθεια για βελτίωση της τουριστικής προσφοράς δεν θα ευοδωθεί. Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι να δοθεί προσοχή στην ποιοτική ανάπτυξη της παρεχόμενης στα κατώτερα και μεσαία στελέχη εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω των ΤΤΕ, ΙΕΚ, ΚΕΚ, των υπό ίδρυση ινστιτούτων δια βίου εκπαίδευσης, των ίδιων των τουριστικών επιχειρήσεων και άλλων φορέων που προσφέρουν σχετικές υπηρεσίες. Τονίζουμε τη λέξη ποιοτική (ανάπτυξη) διότι μέχρι σήμερα η παρεχόμενη σε αυτές τις εκπαιδευτικές μονάδες εκπαίδευση και κατάρτιση υπολείπεται σημαντικά από το να χαρακτηρίζεται με αυτό το επίθετο. Το σχετικό με τα ΚΕΚ (Κέντρα επαγγελματικής Κατάρτισης) εμπειριστατωμένο άρθρο της εφημερίδας Καθημερινής της Κυριακής 19 Οκτωβρίου 2003 καταδεικνύει το ποιοτικό έλλειμμα στις παρεχόμενες από αυτά υπηρεσίες.

Ενίσχυση της τουριστικής επιστημονικής έρευνας: Η ίδρυση μεταπτυχιακών τμημάτων τουριστικών σπουδών σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. θα δώσει σημαντική ώθηση στην επιστημονική έρευνα, που σημαντικά υπολείπεται του επιθυμητού. Παράλληλα, πρέπει να ιδρυθούν ερευνητικά ινστιτούτα από Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι. κατά περιφέρειες, όπως λ.χ. την περιφέρεια της Μακεδονίας-Θράκης. Υπενθυμίζεται το έλλειμμα σε πληροφόρηση και η απροθυμία και υστέρηση (και όχι μόνον χρονική)

των σχετικών υπηρεσιών του Ε.Ο.Τ. στη δημοσιοποίηση των αναγκαίων στατιστικών στοιχείων, στοιχείο ανασταλτικό για εκπόνηση σοβαρών τουριστικών μελετών.

Ενίσχυση των δεσμών της εκπαίδευσης με την τουριστική βιομηχανία:

Απαιτείται ισχυροποίηση των χαλαρών δεσμών της τουριστικής εκπαίδευσης με τον επιχειρηματικό κόσμο, όχι μόνο με τη δημιουργία αποτελεσματικότερης διασύνδεσης για την πρακτική άσκηση και την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων αλλά σε πολλά άλλα σημεία διεπαφής, όπως είναι η κατάρτιση ρεαλιστικών προγραμμάτων σπουδών κ.α. Εν προκειμένω, πρέπει να ενισχυθούν τα γραφεία διασύνδεσης και να ενεργοποιηθούν, επιτέλους, τα συμβούλια τεχνολογικής εκπαίδευσης με τη συμμετοχή εκπροσώπων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων.

Τα περισσότερα από τα προτεινόμενα στην προηγμένη παράγραφο μέτρα δεν αφορούν μόνον την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση αλλά όλο το εκπαιδευτικό σύστημα. Θεωρούμε, όμως, ότι η αναμόρφωση της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί προτεραιότητα, μια και η όλη προσπάθεια οικονομικής προόδου βασίζεται σε πολύ σημαντικό βαθμό, σε αυτόν το τομέα, που αποτελεί την ατμομηχανή της οικονομίας μας.

Η όλη προσπάθεια αναβάθμισης της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης δεν μπορεί να είναι βραχυχρόνια. Απαιτείται μακροχρόνιος σχεδιασμός και εφαρμογή των αναμορφωτικών μέτρων. Επιπλέον απαιτείται ευελιξία, θάρρος και αποφασιστικότητα και, φυσικά, πολιτική βούληση για ανατροπές στην καθεστηκυία τάξη και παγιωμένες νοοτροπίες, ιδιότητες που είναι είδος σε ανεπάρκεια στη χώρα μας. Το όλο σύστημα πρέπει να σχεδιασθεί έτσι ώστε να διαθέτει το στοιχείο της προσαρμοστικότητας στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της διεθνούς τουριστικής αγοράς.

Με τα υπάρχοντα δεδομένα, ίσως αρκετά από τα προηγουμένως εκτεθέντα και προταθέντα φαίνονται «φουτουριστικά» για τη χώρα όπου «θάλλει φαιδρά πορτοκαλέα» και όπου η πρόταση «διαρθρωτικές αλλαγές», που αποτέλεσε προεκλογική σημαία (ευκαιρίας) για το κυβερνών κόμμα, ηχεί ως ένα από τα γνωστά σύντομα ανέκδοτα. Όμως, καθώς «οι καιροί ου μενετοί», με τον τουρισμό σε κρίση διεθνώς και με το τουριστικό προϊόν ιδιαίτερα ευπαθές σε αναταράξεις πάσης μορφής, απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του, κυρίως μέσω της καλλίτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Φυσικά κατά την μελέτη, σχεδιασμό και εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων για την αναβάθμιση της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα η ανάθεση των σχετικών αρμοδιοτήτων σε ειδικούς επιστήμονες και έμπειρα στελέχη του τουριστικού τομέα και όχι σε παντελώς άσχετους προς το αντικείμενο, όπως, δυστυχώς, είναι η πρακτική μέχρι τώρα.

Εν κατακλείδι, πρέπει να συνειδητοποιηθεί από τους αρμόδιους ότι η τόσο σημαντική τουριστική εκπαίδευση έχει ιδιαιτερότητες και δεν πρέπει να «τσουβαλιάζεται», τρόπος του λέγειν, με τις λοιπές ειδικότητες, που παρέχονται στα διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης. Αυτός είναι ο κυριότερος λόγος των μειωμένων επιδόσεων των δημόσιων ΙΕΚ, ΤΕΕ, ΤΤΕ των ΤΕΙ κλπ. Αν δεν υπάρχουν δομικές αλλαγές, σύντομα, οι ιδιωτικές σχολές, ως πιο ευέλικτες και με καλλίτερες δημόσιες σχέσεις, θα προτιμώνται από τις τουριστικές επιχειρήσεις για τη στελέχωσή των ανώτερων βαθμίδων του προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε καταλήγουμε στα παρακάτω συμπεράσματα. Η παρεχόμενη τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από:

Πολυεποπτεία-πολυδιάσπαση: Τέσσερα Υπουργεία (ΥΠΕΠΘ, Εργασίας, Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας) είναι υπεύθυνα για τον προγραμματισμό και έλεγχο της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διάφορα ιδρύματα και επίπεδα. Συνέπεια είναι να προκύπτει έλλειψη συντονισμού με παράλληλη σπατάλη πολύτιμων παραγωγικών πόρων.

Έλλειψη επαρκούς ποιοτικού ελέγχου: Υπάρχει σχεδόν πλήρης απουσία αξιολόγησης από εξωτερικούς αξιολογητές και αντίστοιχης πιστοποίησης των σπουδών κατά τα διεθνή πρότυπα. Επίσης, οι μηχανισμοί εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου είναι εντελώς ανεπαρκείς, ιδίως όσον αφορά τον τομέα της ιδιωτικής παρεχόμενης εκπαίδευσης και κυρίως των εργαστηρίων ελευθέρων σπουδών, που διαφημίζουν ότι προσφέρουν προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου.

Μειωμένη εκτίμηση της σημασίας των τουριστικών σπουδών: Υπάρχει μια ανυποληψία εκ μέρους της Πολιτείας ως προς την σημασία και την επιστημονικότητα των τουριστικών σπουδών. Γενικώς, ακόμη και στην λοιπή επιστημονική κοινότητα, οι τουριστικές σπουδές εκλαμβάνονται ως κάτι σχετικό με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Η ίδια αντίληψη επικρατεί και στο ευρύτερο κοινό, με αποτέλεσμα να μην ελκύονται στον κλάδο σπουδαστές με αυξημένα προσόντα.

Ανυποληψία εκ μέρους των τουριστικών επιχειρήσεων: Διαπιστώνεται μειωμένη εκτίμηση για την ποιότητα της παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από τις τουριστικές επιχειρήσεις, που την θεωρούν κατώτερη των προσδοκιών τους, μη αντιστοιχούσα επαρκώς στις απαιτούμενες ικανότητες και δεξιότητες.

Ανεπαρκή σύνδεση με την παραγωγή: Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή, κυρίως όσον αφορά το θεσμό της πρακτικής άσκησης, είναι χαλαρή.

Μειονεκτήματα της δημόσιας τουριστικής εκπαίδευσης: Η δημόσια τουριστική εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα πάσχει, όπως φυσικά και όλο το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, από μειωμένη παραγωγικότητα, ποσοτικά και ποιοτικά, που είναι συνέπεια της γραφειοκρατίας, της ποιοτικής και αριθμητικής ανεπάρκειας του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, της έλλειψης υποδομών κατάλληλων και σωστά χωροθετημένων, της ευθυνοφοβίας, της δημοσιοϋπαλληλικής νοοτροπίας, του φαβοριτισμού και κομματισμού, ιδιαίτερα στις μη ελεγχόμενες από το ΥΠΕΠΘ εκπαιδευτικές μονάδες. Πρέπει, επίσης, να τονιστεί ότι στο σημαντικό τομέα των δημοσίων σχέσεων, και ιδιαίτερα αυτόν που έχει σχέση με την επαφή με την τουριστική αγορά, υπάρχει σοβαρό έλλειμμα. Σε αυτόν τον τομέα υπερτερούν οι ιδιωτικές σχολές, για τις οποίες οι αποτελεσματικές δημόσιες σχέσεις αποτελούν προϋπόθεση επιβίωσης.

Ανεπαρκές επίπεδο έρευνας: Παρόλη τη σημασία του ο ελληνικός τουρισμός δεν έτυχε της δέουσας προσοχής όσον αφορά την επιστημονική έρευνα. Αυτό οφείλεται εν μέρει: (α) στο ότι μέχρι πρόσφατα, σχεδόν αποκλειστικά, η Διεύθυνση Μελετών του ΕΟΤ, με τις γνωστές ανεπάρκειες του Οργανισμού, ασχολούνταν με αυτά τα θέματα, (β) σε τριτοβάθμιο επίπεδο, τα μεν Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), χωρίς μεταπτυχιακές σπουδές, με ανεπάρκεια ικανοποιητικών υποδομών, χρηματοδότησης και κατάλληλου ερευνητικού και διοικητικού προσωπικού, δεν μπορούν να διεκδικήσουν δάφνες σε αυτόν τον τομέα, τα δε

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, χωρίς προπτυχιακές σπουδές, με μόλις τα τελευταία χρόνια να έχουν ιδρύσει τρία αυθύπαρκτα τμήματα μεταπτυχιακών σπουδών, δεν έχουν, μέχρι στιγμής, να επιδείξουν σημαντικό έργο.

Αποτελεί κοινή συνείδηση σήμερα, ότι η τουριστική ανάπτυξη χωρίς το κατάλληλα εκπαιδευμένο επιστημονικά ανθρώπινο δυναμικό είναι αν όχι εντελώς αδύνατη, τουλάχιστον προβληματική.

Η ανάπτυξη του τουρισμού προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, και αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Αυτή, όμως, κατά κύριο λόγο μπορεί να επιτευχθεί με την παροχή εκσυγχρονισμένης τουριστικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της.

Σε ορισμένες χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών, παρά την ικανοποιητική ανάπτυξη του τουρισμού τους, τόσο η παραγωγικότητα της εργασίας όσο και η ποιότητα των παραγομένων και προσφερομένων τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών εξακολουθεί να είναι σχετικά χαμηλή και εντελώς ιδιαίτερα της τελευταίας. Αυτό οφείλεται, βασικά, στην απασχόληση μεγάλου αριθμού ανειδίκευτου ανθρώπινου δυναμικού από τις ξενοδοχειακές, κυρίως επιχειρήσεις αλλά και από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα καθιερωθεί η υποχρεωτική δια βίου επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των απασχολούμενων στον τουρισμό.

Επίσης το ποιοτικό επίπεδο της παρεχομένης εκ μέρους τους βασικής τουριστικής εκπαίδευσης δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό, ενώ δεν μπορεί να ειπωθεί ότι συμβαίνει το ίδιο και με αυτό της παρεχομένης τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης, η οποία σε γενικές γραμμές κρίνεται ικανοποιητική. Δυστυχώς, όμως, τίποτε δεν κάνουν και οι περισσότεροι απασχολούμενοι στον τουρισμό για να βελτιώσουν ποσοτικά και ποιοτικά την απόδοσή τους. Ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι ότι δεν θεωρούν την απασχόλησή τους μόνιμη και αποκλειστική και γι' αυτό δεν ενδιαφέρονται και τόσο πολύ να επενδύσουν χρόνο για την επιμόρφωση ή μετεκπαίδευση τους. Για πολλούς και διάφορους λόγους πολλοί πτυχιούχοι τουριστικών σχολών όλων των βαθμίδων της

εκπαίδευσης δεν απασχολούνται στην τουριστική βιομηχανία. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι η πρόσληψη μεγάλου αριθμού ανειδίκευτου ανθρώπινου δυναμικού στην τουριστική βιομηχανία, η εποχικότητα απασχόλησης σε αυτήν και η έλλειψη επαρκούς επαγγελματικής κατοχύρωσης των πτυχιούχων τουριστικών σχολών γενικά. Έτσι, λοιπόν, η απορρόφηση πτυχιούχων τουριστικών σχολών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης από την αγορά εργασίας κάθε άλλο παρά σαν ικανοποιητική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Εξαιτίας αυτού του λόγου, αλλά όλων όσων αναφέρθηκαν πιο πάνω, οι πτυχιούχοι τουριστικών σχολών, αναγκάζονται να ετεροαπασχολούνται ή να αλλάξουν επάγγελμα.

Για να αρθεί η ανεπιθύμητη αυτή κατάσταση, πρέπει μεταξύ άλλων να ληφθούν μέτρα για την αναβάθμιση των τουριστικών σπουδών γενικά, και ιδιαίτερα της βασικής και μετάλυκειακής τουριστικής εκπαίδευσης, καθώς επίσης για την εξομάλυνση της αγοράς εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

INTERNET

<http://www.chios.aegean.gr/tourism/sdpt/index.php>

<http://www.glion.ch>

<http://www.s.hi.ch>

<http://www.chefoeuvre.gr/>

<http://www.scow.auth.gr/Greek->

Πληροφορίες για φορείς μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών

<http://www.alpine.edu.gr>

<http://www.otek.edu.gr/index.html>

<http://www.teipat.gr>

<http://www.teiath.gr>

<http://www.teithe.gr>

<http://www.teilar.gr>

<http://www.teihir.gr>

<http://www.teiamf.gr>

ΒΙΒΛΙΑ- ΜΕΛΕΤΕΣ

Πριτανάκη-Τζωρακολευθεράκη, Ε. (1997) Τουριστικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις: η σημασία της ποιότητας των υπηρεσιών. Τουρισμός και Οικονομία, Ιούνιος, σελ. 102-103.

Christou, E. & Mavrodontis, T. (1999) In search for service quality in the hospitality industry: concepts and problems. ATLAS Coference' 99 European Association for Tourism and Leisure Education, Fachhochschule Munchen.

Planet A.E- INTEGRATION ΕΠΕ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1994(Μελέτη Δ/σης Ι Εκπαίδευσης)

"Μελέτη Σκοπιμότητας ίδρυσης Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης για την ανάδειξη στελεχών σε Βαλκανικές και Ανατολικές χώρες".

Δρ Μιλτ.Λογοθέτης , Διευθυντής Ι.Τ.Ξ.Ε- Ρόδος 1996 -Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της Τουριστικής Εκπαίδευσης-

Νίκος Γ. Ηγουμενάκης - Εκδόσεις INTERBOOKS - Τουρισμός και Ανάπτυξη

Ι. Λάσκαρης - Εισαγωγή στον Τουρισμό

Διδακτικές σημειώσεις της Χ. Τερζοπούλου - Τουριστική Ψυχολογία

Νικολάου Αιγινήτη - Τουριστική Ψυχολογία

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης(ΙΤΕ) Σειρά:Μελέτες-Έρευνες- Θ. Βακαλιός, Αθήνα 1985/90 - Η Αποτελεσματικότητα Των Προγραμμάτων Σπουδών- Πορίσματα έρευνας

ΦΥΛΛΑΔΙΑ

Ενημερωτικό φυλλάδιο από το Ιδιωτικού Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης

(Chef D' oeuvre)

Ενημερωτικό φυλλάδιο του Ιδιωτικού Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Le Monde)

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Τουρισμός και Οικονομία Αύγουστος 2001